

SL

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

2018

Na kratko o reviziji EU

Uvod v letni poročili
Evropskega računskega sodišča za leto 2018

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Vprašanja: eca.europa.eu/sl/Pages/ContactForm.aspx

Spletišče: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditors

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2019

Print	ISBN 978-92-847-2044-6	doi:10.2865/519347	QJ-03-19-425-SL-C
PDF	ISBN 978-92-847-2019-4	doi:10.2865/443174	QJ-03-19-425-SL-N
HTML	ISBN 978-92-847-1991-4	doi:10.2865/80274	QJ-03-19-425-SL-Q

Printed in Luxembourg

SL

2018

Na kratko o reviziji EU

Uvod v letni poročili

Evropskega računskega sodišča za leto 2018

Kazalo

Predsednikov predgovor	4
Rezultati nasploh	6
Ključne ugotovitve	6
Kaj je Sodišče revidiralo	7
Kaj je Sodišče ugotovilo	10
Zaključni račun EU je resničen in pošten prikaz stanja	10
Prihodki za leto 2018 so zakoniti in pravilni	10
Odhodki EU, razen plačil za povračila stroškov, so zakoniti in pravilni	10
Izzivi pri upravljanju proračuna in finančnem poslovanju	15
Potreben je večji poudarek na smotrnosti porabe EU	18
Komisija izvede velik del priporočil Sodišča	20
Podrobneje o prihodkih in področjih porabe	21
Prihodki	21
Konkurenčnost za rast in delovna mesta	23
Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	26
Naravni viri	30
Varnost in državljanstvo	34
Evropa v svetu	36
Uprava	38
Evropski razvojni skladi	40
Ozadje	43

Predsednikov predgovor

Evropsko računsko sodišče kot zunanji revizor Evropske unije sodeluje z vsemi institucijami in organi EU ter jim pomaga dobro in gospodarno upravljati finance EU.

Letos Sodišče svoje letno poročilo objavlja v času pomembnih razpotij. Maja je bil izvoljen nov Evropski parlament, novembra pa naj bi bila imenovana nova Evropska komisija. EU je sredi procesa za sklenitev dogovora o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Na začetku leta 2019 je Sodišče objavilo Povzetek pripomb Evropskega računskega sodišča, v katerem so na kratko opisani njegovi glavni prispevki k zakonodajnim predlogom Komisije za obdobje porabe 2021–2027. Namen teh prispevkov je pomagati Evropskemu parlamentu in Svetu pri uvedbi potrebnih zakonodajnih sprememb, da se bodo lahko javna sredstva iz proračuna EU v prihodnjih letih še bolj gospodarno, učinkovito in uspešno porabljala.

V izjavi o zanesljivosti je Sodišče tako kot v prejšnjih letih tudi letos prišlo do zaključka, da je zaključni račun EU resničen in pošten prikaz finančnega položaja EU. Ker v prihodkih, ki jih je revidiralo, ni bilo pomembnih napak, je dalo tudi mnenje brez pridržka o pravilnosti prihodkovne strani proračuna. Hkrati pa je dalo mnenje s pridržkom o pravilnosti transakcij, povezanih z zaključnim računom za leto 2018, kar pomeni, da napake, odkrite z njegovim revizijskim delom, niso bile vseobsegajoče in zato ne predstavljajo napačno dejanskega finančnega stanja EU. Tudi preizkušanje, ki ga je izvedlo Sodišče, kaže, da je skupna stopnja nepravilnosti v porabi EU ostala v obsegu, ugotovljenem za leti 2016 in 2017. Poleg tega tako kot zadnji dve leti v velikem delu odhodkov, ki jih je Sodišče revidiralo, ni bilo pomembnih napak. To potrjuje, da se je upravljanje financ EU v zadnjih letih stalno izboljševalo.

Kar zadeva porabo javnih sredstev, Evropska unija zaradi izboljšav v finančnem poslovanju zdaj izpolnjuje visoke standarde odgovornosti in preglednosti. Ta uspeh je treba še nadgraditi z izboljšanjem finančnega poslovanja EU ter tako zagotoviti, da lahko naši državljani ohranijo zaupanje v EU in njene države članice. Zlasti bi morali skupaj osredotočiti nadzor na področja, na katerih se določene pomanjkljivosti vztrajno ohranjajo in so tveganja še posebej visoka. Zato Evropsko računsko sodišče spodbuja vse druge institucije in organe EU, zlasti novo Evropsko komisijo, k sodelovanju pri nadaljnjem razvoju in uskladitvi njegovih revizijskih metodologij in praks.

Ker proračun EU znaša le približno 1 % bruto nacionalnega dohodka vseh držav članic skupaj, je pomembno, da ta poraba EU ni samo skladna s pravili EU, ampak da prinaša tudi rezultate.

Klaus-Heiner LEHNE
Predsednik Evropskega računskega sodišča

Rezultati nasploh

Ključne ugotovitve

Povzetek izjave o zanesljivosti za leto 2018

Sodišče daje mnenje brez pridržkov o zanesljivosti zaključnega računa Evropske unije za leto 2018.

Prihodki za leto 2018 so bili zakoniti in pravilni ter brez pomembnih napak.

Mnenje Sodišča o odhodkih za proračunsko leto 2018 vsebuje pridržek.

- Skupna **ocenjena stopnja napake v odhodkih** iz proračuna EU za leto 2018 je znašala 2,6 %, kar je **znotraj obsega napake** za zadnji dve leti. Plačila za približno polovico odhodkov so bila izvršena predvsem na podlagi pravic, tj. plačila upravičencem za izpolnjevanje nekaterih pogojev. Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napake za to vrsto porabe **pod 2-odstotnim pragom pomembnosti**.
- Sodišče letos že tretje leto zapored za **plačila daje mnenje s pridržkom**, medtem ko je do leta 2015 dalo negativno mnenje.
- **Informacije Evropske komisije o pravilnosti** se včasih razlikujejo od ugotovitev Sodišča. Njene ocene stopenj napake so podobne ocenam Sodišča za področji Konkurenčnost in Naravni viri, za področje Kohezija pa so nižje.
- Leta 2018 se je **bistveno povečalo število zahtevkov za plačila v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov**, ki so jih predložile države članice. Hkrati je bilo tudi v petem letu večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 **črpanje sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov počasnejše, kot je bilo načrtovano**. To je prispevalo k povečanju neporavnanih obveznosti evropskih strukturnih in investicijskih skladov.
- Sodišče na podlagi svoje analize izbranih programov, ki so zajemali 97 % finančnega načrtovanja za večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020, ugotavlja, da **kazalniki smotrnosti**, ki se trenutno uporabljajo za proračun EU, **ne kažejo vedno dobro dejanskega napredka** pri doseganju ciljev politike.
- Letos je bilo analizirano izvajanje 184 priporočil, ki jih je Sodišče dalo v 25 posebnih poročilih, objavljenih leta 2015. Komisija je odtlej **v celoti ali večinoma izvedla 75 % teh priporočil**.
- Sodišče o vseh primerih suma goljufije, odkritih med revizijskim delom, obvesti Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF). Leta 2018 je Sodišče urad OLAF obvestilo o devetih primerih suma goljufije.

Celotno besedilo letnih poročil Sodišča za leto 2018 o proračunu EU in dejavnostih, financiranih iz 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada, je na voljo na [spletišču Sodišča \(eca.europa.eu\)](http://spletišcu.sodišca.eu).

Kaj je Sodišče revidiralo

Proračun EU za leto 2018 v številkah

Evropski parlament in Svet v skladu z večletnim finančnim okvirom, dogovorjenim za večletno obdobje, sprejmeta proračun EU. Tekoče obdobje večletnega finančnega okvira traja od leta 2014 do leta 2020. Za pravilno porabo proračuna je odgovorna predvsem Evropska komisija.

Leta 2018 je skupna poraba znašala 156,7 milijarde EUR, kar ustreza 2,2 % skupne javnofinančne porabe držav članic EU in 1,0 % bruto nacionalnega dohodka EU.

Od kod prihaja denar?

Proračun EU se financira na različne načine. Skupni prihodki znašajo 159,3 milijarde EUR, od česar največji delež (105,0 milijarde EUR) prispevajo države članice sorazmerno z njihovim bruto nacionalnim dohodkom. Drugi viri vključujejo carinske dajatve (20,2 milijarde EUR), prispevek iz naslova davka na dodano vrednost, ki ga poberejo države članice (17,1 milijarde EUR), ter na primer prispevke in povračila na podlagi sporazumov in programov Unije (17,0 milijarde EUR).

Za kaj se denar porabi?

Letni proračun EU se porabi za veliko različnih področij. Plačila se izvršujejo kot podpora za različne dejavnosti, npr. za kmetovanje ter razvoj podeželskih in mestnih območij, projekte prometne infrastrukture, raziskave, usposabljanje za brezposelne, podporo državam, ki se želijo pridružiti EU, in pomoč sosednjim državam in državam v razvoju.

Približno dve tretjini proračuna se porabita v okviru t. i. deljenega upravljanja, pri katerem posamezne države članice razdeljujejo sredstva in upravljajo odhodke v skladu z zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo (npr. odhodke na področjih Kohezija in Naravni viri).

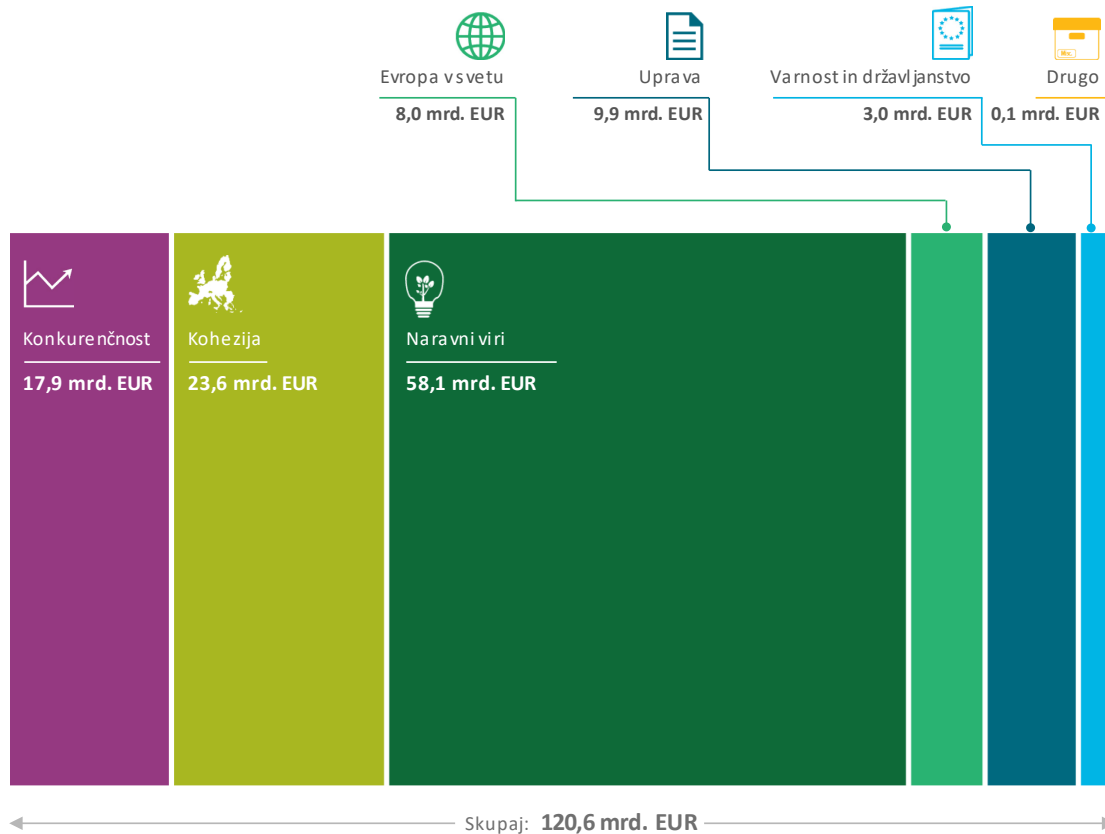
Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče daje za proračun EU

Sodišče vsako leto revidira prihodke in odhodke EU ter preuči, ali je zaključni račun zanesljiv in ali so prihodkovne in odhodkovne transakcije skladne z veljavnimi pravili na ravni EU in držav članic.

To delo je osnova za izjavo o zanesljivosti, ki jo mora Sodišče dati Evropskemu parlamentu in Svetu v skladu s členom 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Sodišče odhodke preuči takrat, ko so končni prejemniki sredstev EU izvedli dejavnosti ali so jim stroški nastali in ko je Komisija odhodke sprejela. Sodišče ni preučilo zneskov predhodnega financiranja, razen če so bili obračunani v letu 2018.

Zato je revidirana populacija za leto 2018 znašala 120,6 milijarde EUR (glej [slika 1](#)).

Slika 1 – Revidirani odhodki za leto 2018

Področje Naravni viri letos predstavlja največji delež celotne revizijske populacije (48 %), sledita pa področji Kohezija (20 %) in Konkurenčnost (15 %).

Tako kot lansko leto je Sodišče Kohezijo tudi letos preučilo na podlagi dela drugih revizorjev v državah članicah in nadzora Komisije. To pomeni, da so revizorji Sodišča to delo pregledali in ga po potrebi ponovno izvedli.

Za več informacij o revizijskem pristopu Sodišča glej strani 43 do 46.

Kaj je Sodišče ugotovilo

Zaključni račun EU je resničen in pošten prikaz stanja

Zaključni račun EU za leto 2018 v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja finančne rezultate EU ter njena sredstva in obveznosti ob koncu leta.

Zato lahko Sodišče – tako kot že vsa leta od leta 2007 – da mnenje brez pridržkov o zanesljivosti zaključnega računa (tj. potrdi zaključni račun).

Prihodki za leto 2018 so zakoniti in pravilni

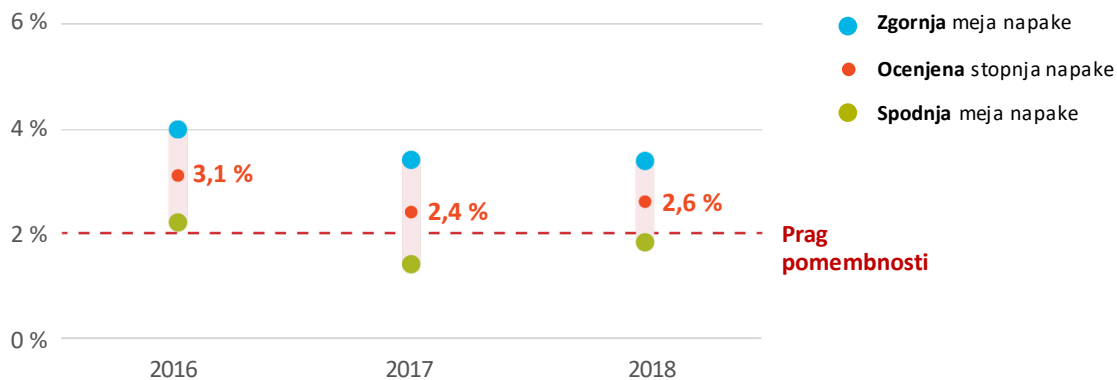
Sodišče ugotavlja, da v prihodkih ni pomembnih napak. Poleg tega je preučilo izbrane sisteme, povezane s prihodki, in jih ocenilo kot na splošno uspešne, razen ključnih notranjih kontrol *tradicionalnih lastnih sredstev* pri Komisiji in v nekaterih državah članicah, za katere je ugotovilo, da so le delno uspešne.

Odhodki EU, razen plačil za povračila stroškov, so zakoniti in pravilni

Napaka ali nepravilno plačilo je znesek sredstev, ki ne bi smela biti izplačana iz proračuna EU, ker niso bila porabljena v skladu s pravili EU in/ali nacionalnimi pravili, zato njihova poraba ni skladna z namenom, ki sta ga Svet in Parlament določila z ustrezno zakonodajo EU, ali s specifičnimi nacionalnimi pravili v državah članicah. Sodišče ocenjuje stopnjo napake statistično na podlagi količinsko opredeljivih (merljivih v denarnem smislu) napak, ki jih je odkrilo s preizkušanjem vzorca transakcij v celotni revidirani populaciji odhodkov.

Stopnja napake za **odhodke** kot celoto je po oceni Sodišča v razponu od 1,8 % in 3,4 %. Sredina tega razpona, t. i. najverjetnejša stopnja napake, znaša 2,6 % (glej [sliko 2](#)). V letu 2017 je znašala 2,4 %, v letu 2016 pa 3,1 %.

Slika 2 – Ocenjena stopnja napake za proračun EU kot celoto (2016–2018)

Opomba: Sodišče za oceno stopnje napake uporablja standardne statistične tehnike. S 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je stopnja napake za dano populacijo med spodnjo in zgornjo mejo napake (za več podrobnosti glej Prilogo 1.1 k poglavju 1 *letnega poročila za leto 2018*).

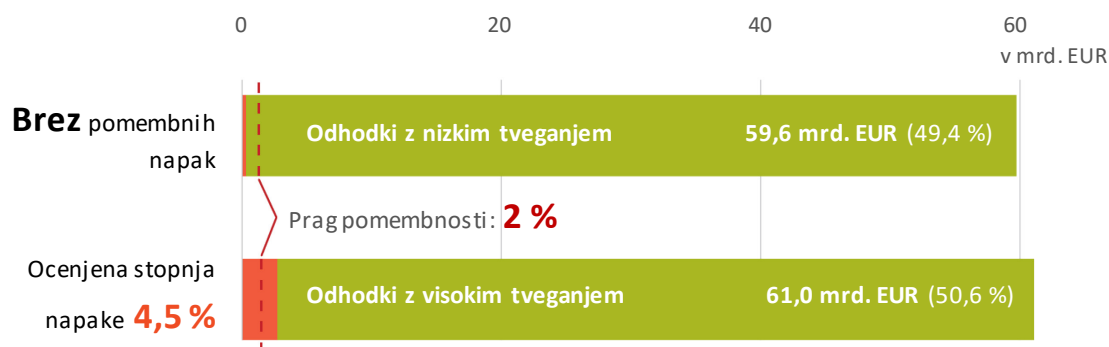
Način izplačevanja sredstev EU vpliva na tveganje napake

Revizijski rezultati za leto 2018, ki jih je pridobilo Sodišče, potrjujejo njegove ugotovitve v letih 2016 in 2017, in sicer da način izplačila odhodkov vpliva na tveganje napake.

Napake so bile omejene predvsem na **odhodke z visokim tveganjem**, pri katerih se plačila iz proračuna EU izvršujejo za povračila že nastalih stroškov upravičencev, za katera lahko veljajo kompleksna pravila. Za tovrstna povračila lahko veljajo kompleksni pogoji za upravičenost, kar lahko privede do napak. Ta vrsta odhodkov je pomenila približno 51 % revidirane populacije Sodišča leta 2018 in ocenjena stopnja napake je bila 4,5 %. V letu 2017 je znašala 3,7 %, v letu 2016 pa 4,8 %.

Hkrati je bila ocenjena najverjetnejša stopnja napake za **odhodke z nizkim tveganjem** (ki predstavljajo preostalih 49 % revidirane populacije Sodišča in zajemajo predvsem plačila na podlagi pravic) pod 2-odstotnim pragom pomembnosti (glej *slika 3*).

Slika 3 – V približno polovici revidiranih odhodkov za leto 2018 ni bilo pomembnih napak

Sodišče zato zaključuje, da napaka ni vseobsegajoča in da so bila **plačila v letu 2018**, razen odhodkov z visokim tveganjem, zakonita in pravilna.

Kaj so plačila na podlagi pravic in plačila za povračilo stroškov?

Za porabo EU sta značilni dve vrsti odhodkov, pri katerih obstajata dva različna vzorca tveganja:

- plačila na podlagi pravic, ki temeljijo na tem, ali upravičenci izpolnjujejo nekatere (manj kompleksne) pogoje, na primer študijske in raziskovalne štipendije (na področju Konkurenčnost), neposredna pomoč za kmete (na področju Naravni viri) ter plače in pokojnine za uslužbence v institucijah EU (na področju Uprava),
- povračila stroškov, pri katerih EU povrne upravičene stroške za upravičene dejavnosti (za katere veljajo kompleksnejša pravila), na primer raziskovalni projekti (na področju Konkurenčnost), naložbe v regionalni razvoj in razvoj podeželja (na področju Kohezija in Naravni viri) in projekti razvojne pomoči (na področju Evropa v svetu).

Delež revidiranih odhodkov je bil največji za področje Naravni viri (48 %). Neposredna podpora, ki jo sestavljajo v glavnem plačila neposredne pomoči kmetom, je predstavljala več kot 72 % tega področja. Pri njej ni bilo pomembnih napak. Razvoj podeželja, tržni ukrepi, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo je drugi del področja Naravni viri. Na področju Kohezija z drugim največjim deležem revidiranih odhodkov (20 %) so bile odkrite pomembne napake, ki so predvsem posledica povračila neupravičenih stroškov in kršitev pravil notranjega trga.

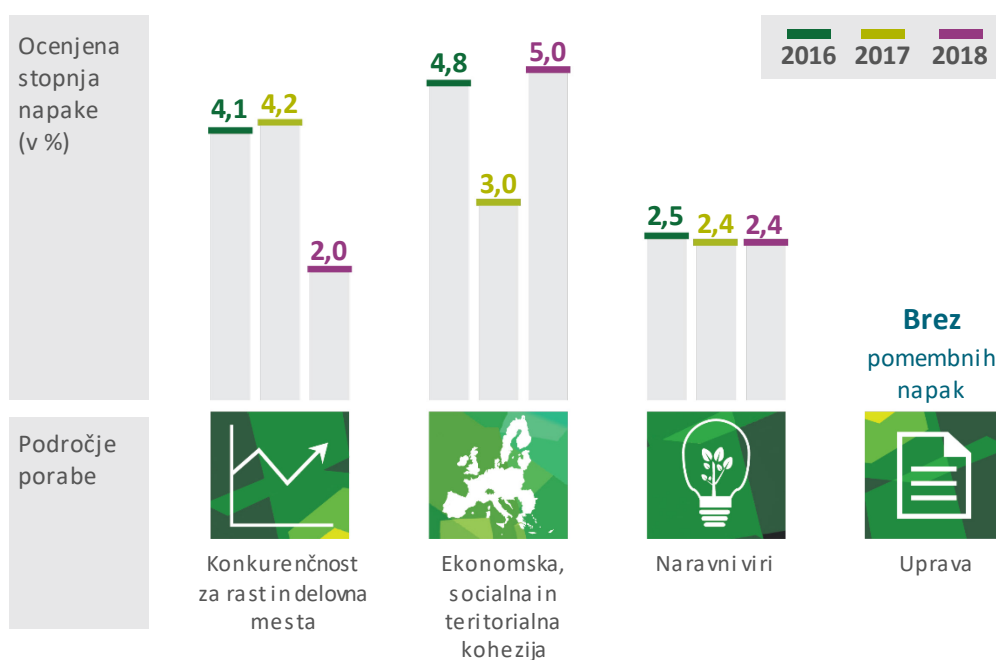
Ocenjena stopnja napake Sodišča za področje Konkurenčnost je nižja kot v letih 2016 in 2017, toda še vedno pomembna. Letos je Sodišče večino napak odkrilo pri odhodkih za raziskave. Napake so zlasti posledica tega, da so upravičenci prijavljali previsoke stroške, kot so stroški dela, drugi neposredni stroški, režijski stroški ali neupravičeni stroški po podpogodbah.

Na področju Uprava ni bilo pomembnih napak. Večina odhodkov na tem področju so plače, pokojnine in nadomestila, ki jih izplačujejo institucije in organi EU.

Na *sliki 4* je primerjava ocenjenih stopenj napake po različnih področjih porabe za obdobje 2016–2017. Več informacij o rezultatih na področju prihodkov in na posameznih področjih porabe je na straneh 21 do 42 in v ustreznih poglavjih letnega poročila za leto 2018.

Slika 4 – Primerjava ocenjenih stopenj napake po področjih porabe EU (obdobje 2016–2018)

Opomba: Ocenjena stopnja napake temelji na količinsko opredeljivih napakah, ki jih je odkrilo Sodišče s svojim delom, zlasti preizkušanjem vzorca transakcij. Za vzorčenje in oceno stopnje napake Sodišče uporablja standardne statistične tehnike (glej Prilogo 1.1 k poglavju 1 *letnega poročila za leto 2018*).

Primerjava ocene zneska, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, ki jo je izračunala Komisija, in ocenjene stopnje napake, ki jo je izračunalo Sodišče

Sodišče je v okviru pristopa potrjevanja za izjavo o zanesljivosti primerjalo svojo ocenjeno stopnjo napake z oceno *zneska, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu*, ki jo je izračunala Komisija in predstavlja oceno zneska ob plačilu, ki ni bil plačan v skladu z veljavnimi pravili.

Vsak generalni direktorat (GD) Komisije pripravi letno poročilo o dejavnostih, ki vključuje izjavo, v kateri generalni direktor daje zagotovilo, da poročilo pravilno prikazuje finančne informacije ter da so transakcije, za katere je odgovoren, zakonite in pravilne. Vsi generalni direktorati so zagotovili ocene svojih stopenj napake, ki so za področji Konkurenčnost in Naravni viri podobne ocenjenim stopnjam napake, ki jih je izračunalo Sodišče, za področje Kohezija pa nižje.

Skupno znaša ocena zneska, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, ki jo je izračunala Komisija za leto 2018, 1,7 %. To je pod oceno napake Sodišča, ki je v razponu od 1,8 % do 3,4 %.

Sodišče je uradu OLAF prijavilo devet primerov suma goljufije

Goljufija je namerno zavajanje zaradi pridobivanja koristi. Stopnja napake v proračunu EU, kot jo oceni Sodišče, torej ni merilo za goljufije, neučinkovitost ali potrato. Je zgolj ocena zneska, ki ne bi smel biti izplačan, ker ni bil porabljen v skladu z veljavnimi pravili in predpisi.

Sodišče o vseh primerih suma goljufij, ki jih odkrije pri svojem delu, poroča uradu za boj proti goljufijam OLAF, ki se nato odloči, ali bo te primere – po potrebi v sodelovanju z nacionalnimi sodnimi organi – raziskal in v zvezi z njimi nadalje ukrepal. Leta 2018 je Sodišče urad OLAF obvestilo o **devetih primerih suma goljufije** (leta 2017: o 13).

Primeri suma goljufij so se nanašali na umetno ustvarjanje pogojev, potrebnih za upravičenost do sredstev EU, prijave stroškov, ki niso izpolnjevali meril za upravičenost, ter nepravilnosti pri javnem naročanju. Nekateri primeri suma goljufij so vključevali več nepravilnosti.

Želite izvedeti več? Vse informacije o glavnih ugotovitvah so v poglavju 1 letnega poročila Sodišča za leto 2018. Celotno besedilo letnega poročila Sodišča je na voljo na [spletišču](http://eca.europa.eu) Sodišča (eca.europa.eu).

Izzivi pri upravljanju proračuna in finančnem poslovanju

Bistveno povečanje zahtevkov za izplačila za evropske strukturne in investicijske sklade

EU je leta 2018 skoraj v celoti porabila odobritve za prevzem obveznosti in tudi odobritve plačil. Od 160,7 milijarde EUR, ki so bili na voljo za odobritve za prevzem obveznosti, je bilo porabljenih 159,9 milijarde EUR (99,5 %) in od 144,8 milijarde EUR, ki so bili na voljo za odobritve plačil, je bilo porabljenih 142,7 milijarde EUR (98,6 %).

Leta 2018 se je število zahtevkov za povračilo v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ki pomenijo približno 43 % večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020, bistveno povečalo. To je predvsem posledica razmeroma nizke stopnje zahtevkov za izplačila v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ki so jih predložile države članice v prvih letih programov za obdobje 2014–2020.

Na izvajanje večletnega finančnega okvira so vplivale zamude pri izvajanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov

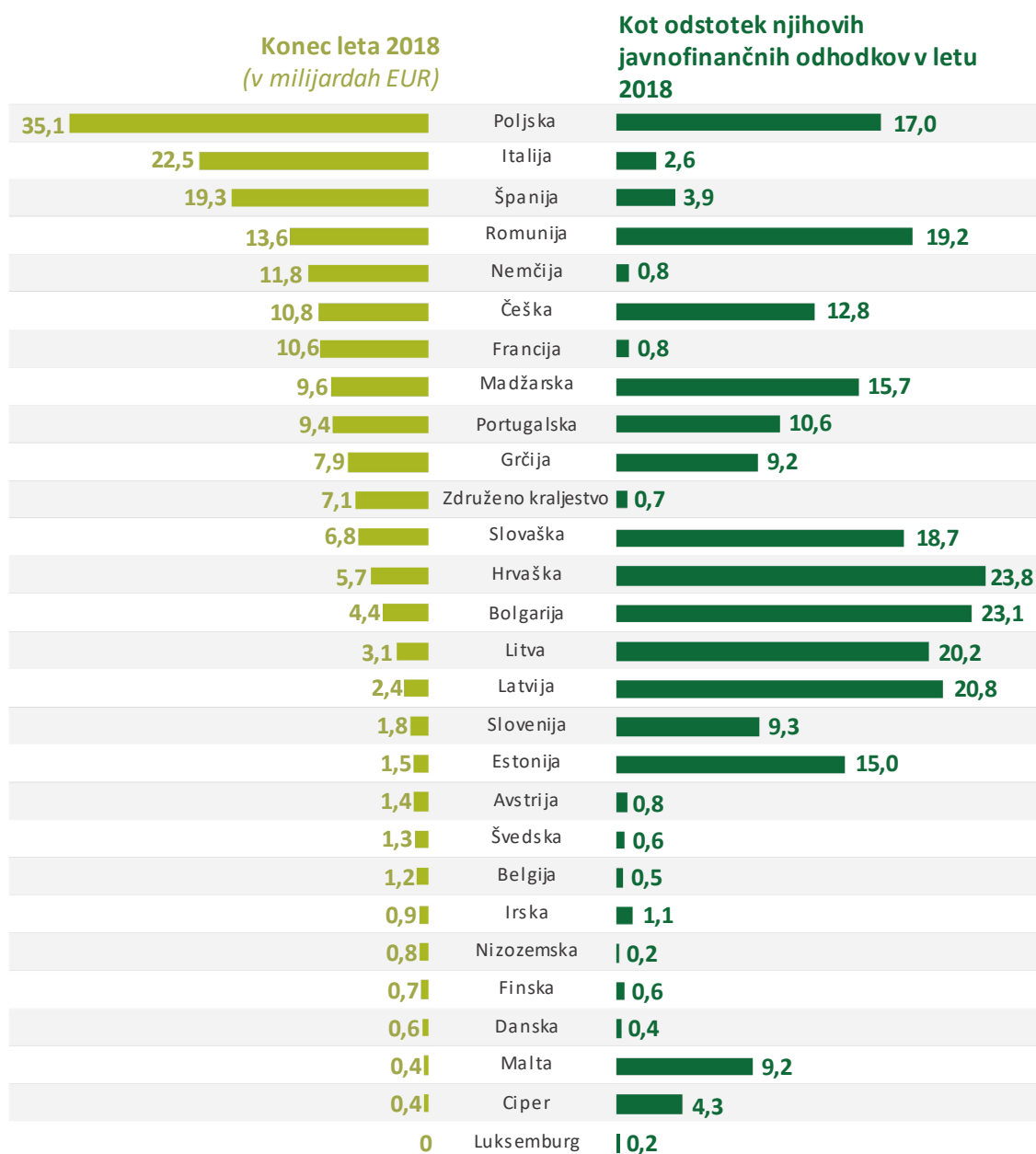
Zamude pri izvajanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov še naprej vplivajo na zadnja leta tega večletnega finančnega okvira. Zahtevki za plačilo velike vrednosti zamujajo in bodo predloženi v prihodnjih letih. To je vplivalo na uporabo predhodnega financiranja in neporavnane obveznosti, poleg tega pa bo vplivalo na potrebe po odobritvah plačil na začetku naslednjega večletnega finančnega okvira. Sodišče priporoča, naj Komisija sprejme ukrepe za preprečevanje neupravičenega pritiska na raven odobritev plačil v prvih letih večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Črpanje sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov je v letu 2018, ki je peto leto sedanjega večletnega finančnega okvira, dobilo zagon. Do konca leta je bilo državam članicam izplačanih v povprečju samo 27,3 % skupnih dodelitev za celotni večletni finančni okvir, medtem ko je bilo do konca leta 2011, ki je ustrezno leto prejšnjega večletnega finančnega okvira, izplačanih 33,4 %. Skromno črpanje sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov je prispevalo k povečanju neporavnanih obveznosti teh skladov.

Na *sliki 5* so prikazane neporavnane obveznosti evropskih strukturnih in investicijskih skladov posameznih držav članic, in sicer kot znesek v EUR in kot odstotek njenih javnofinančnih odhodkov v letu 2018.

Sodišče v [hitrem pregledu primera z naslovom Natančnejši pregled neporavnanih obveznosti v proračunu EU](#) poudarja bistvena tveganja za proračun EU, ki so lahko posledica visoke ravni neporavnanih obveznosti, in predstavlja možne rešitve.

Slika 5 – Naporavnane obveznosti evropskih strukturnih in investicijskih skladov konec leta 2018

Zaradi povečanja jamstev se še povečuje izpostavljenost proračuna EU tveganju

Jamstva, ki jih podpira proračun EU, so se v zadnjih nekaj letih povečala, zlasti zaradi uvedbe jamstev Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) in Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD). Skupna dejanska izpostavljenost jamstvom je konec leta 2018 znašala 92,8 milijarde EUR. Zaradi tega se povečuje izpostavljenost proračuna EU tveganju. Raven izgub, ki jih pričakuje Komisija, se bo pokrila iz jamstvenih skladov, ki bodo v novem večletnem finančnem okviru združeni v skupni sklad za rezervacije.

Sodišče priporoča, naj Komisija takoj po ustanovitvi skupnega sklada za rezervacije zagotovi uspešno upravljanje in ažurno spremljanje izpostavljenosti proračuna EU povezanim jamstvom ter dejansko stopnjo rezervacij izračuna na podlagi preudarne metodologije, ki temelji na priznani dobri praksi.

Evropska investicijska banka – sestavni del strukture EU, vendar z drugačnimi ureditvami odgovornosti

Skupina Evropske investicijske banke (skupina EIB) neprofitno odobrava posojila, jamstva in druge oblike podpore za izpolnjevanje ciljev politike EU. Konec leta 2018 je skupna vsota neporavnanih posojil, ki jih je odobrila skupina EIB, znašala 536 milijard EUR (leta 2017: 548 milijard EUR).

Skupina EIB ni institucija EU. Zaradi upoštevanja njenih specifičnih lastnosti ima drugačne ureditve upravljanja in vodenja kot preostali proračun EU. V zadnjih letih je EU čedalje več uporabljala finančne instrumente in proračunska jamstva, zaupane skupini EIB. Pričakuje se, da se bo ta trend nadaljeval tudi v naslednjem večletnem finančnem okviru.

Sodišče trenutno ni pristojno za revidiranje operacij skupine EIB, ki se ne financirajo iz proračuna EU, vendar izpolnjujejo enake cilje EU. To pomeni, da Sodišče ne more zagotoviti popolnega pregleda povezave med operacijami skupine EIB in proračunom EU.

Sodišče je v svojem [informativnem dokumentu o prihodnosti financ EU](#) predlagalo, da bi morale imeti možnost revidirati tudi operacije EIB, ki niso povezane s proračunom EU. Evropski parlament je predlog Sodišča podprl v svoji resoluciji o letnem poročilu o nadzoru nad finančnimi dejavnostmi EIB za leto 2017.

Sodišče priporoča, naj Komisija proračunskemu organu zagotovi ustrezne informacije v podporo njegovemu delu v zvezi s pregledom skupine EIB in njenih operacij, s čimer bi se tudi povečala preglednost teh operacij.

Želite izvedeti več? Vse informacije o glavnih ugotovitvah v zvezi z upravljanjem proračuna in finančnim poslovanjem so v poglavju 2 [letnega poročila Sodišča za leto 2018](#).

Potreben je večji poudarek na smotrnosti porabe EU

Sodišče vsako leto analizira več vidikov, povezanih s smotrnostjo, in sicer rezultate, ki jih pri izvrševanju proračuna EU dosega Komisija v sodelovanju z državami članicami. Letos je posebej pregledalo kazalnike smotrnosti proračuna EU, glavne rezultate iz posebnih poročil Sodišča o smotrnosti, pripravljenih leta 2018, in izvajanje priporočil, ki jih je Sodišče dalo v posebnih poročilih, objavljenih leta 2015.

Kazalniki smotrnosti kažejo precejšnje razlike v dosežkih in na splošno zmeren napredek

Sodišče je pregledalo kvantitativne informacije, ki jih zagotavljajo kazalniki smotrnosti. Za svojo analizo je izbralo 22 od 60 programov porabe, pri čemer je izbralo po štiri programe z najvišjimi načrtovanimi odhodki za vsakega od razdelkov večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 in dva programa za posebne instrumente. 22 izbranih programov je zajemalo 97 % finančnega načrtovanja za sedemletno obdobje. Sodišče je ugotovilo, da kazalniki kažejo precejšnje razlike v dosežkih in na splošno zmeren napredek. Pozen in počasen začetek za programe na področju kohezije in razvoja podeželja je bil pomemben omejevalni dejavnik.

Kazalniki niso vedno dobro pokazali dejanskega napredka

Analiza, ki jo je opravilo Sodišče, je pokazala slabosti v okviru kazalnikov smotrnosti proračuna EU. Več kazalnikov ni bilo dobro izbranih, na primer ker se z njimi niso merili dosežki proračuna EU ali ker so bili osredotočeni zlasti na vložke in izloške, ne pa na rezultate in učinke. Poleg tega za več kazalnikov ni bilo mogoče izračunati napredka, kadar pa je bilo, razpoložljivi podatki včasih niso bili dovolj kakovostni. Za cilje je Sodišče ugotovilo, da številni niso dovolj ambiciozni.

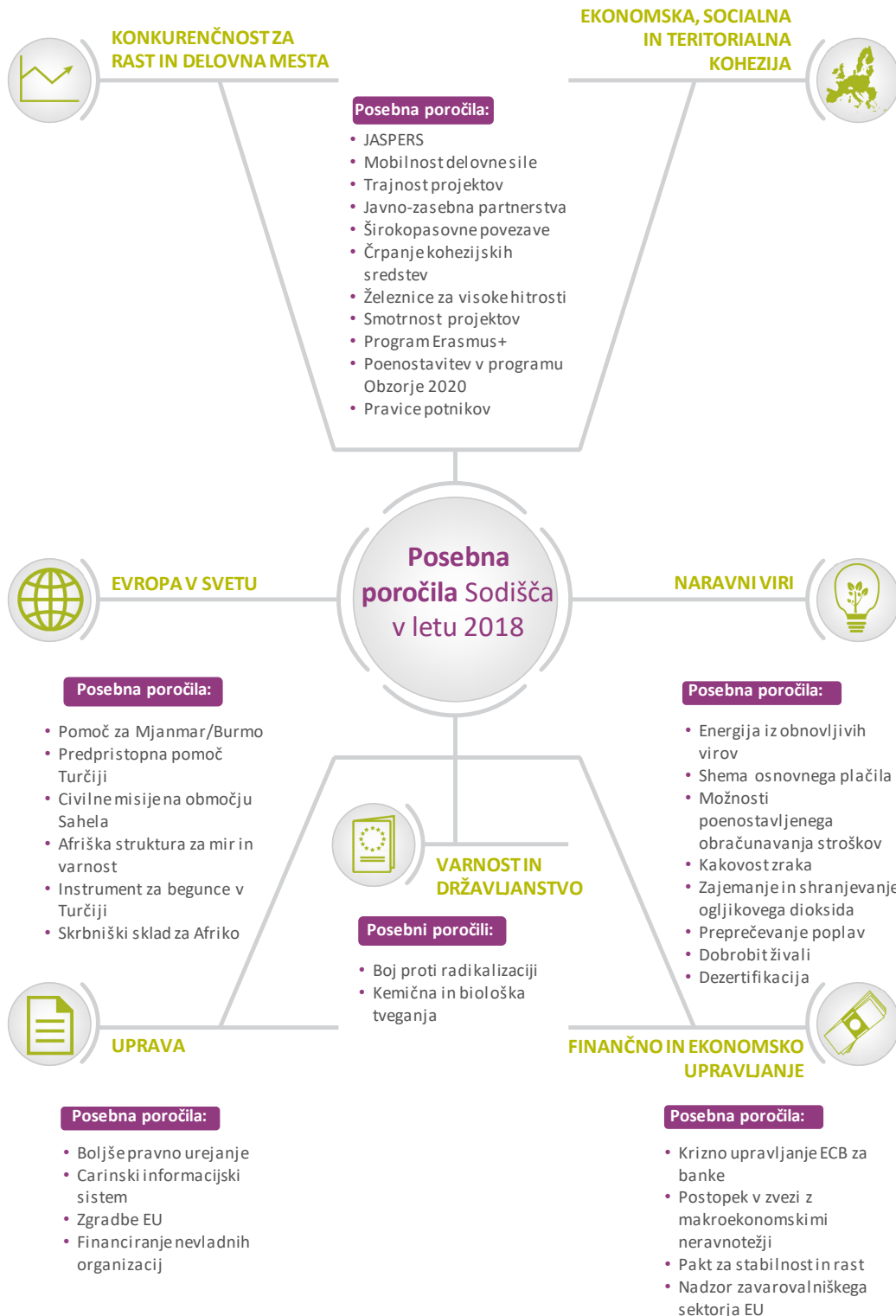
Sodišče je Komisiji dalo priporočila v zvezi z izbiro kazalnikov, določitvijo ciljev, pridobitvijo pravočasnih informacij in poročanjem o dosežkih.

Leta 2018 je bilo objavljenih 35 posebnih poročil z različnih področij porabe EU

Sodišče se je v skladu s svojo strategijo za obdobje 2018–2020 bolj osredotočalo na ocenjevanje smotrnosti ukrepov EU. V svojih posebnih poročilih je preučevalo, ali so bili doseženi cilji izbranih politik in programov EU, ali so bili rezultati doseženi uspešno in učinkovito in ali je bila s sredstvi EU zagotovljena dodana vrednost – tj. ali je bilo doseženo več, kot bi se doseglo samo z ukrepi na nacionalni ravni.

Na [sliki 6](#) je navedenih vseh 35 posebnih poročil, objavljenih leta 2018.

Slika 6 – Posebna poročila, objavljena leta 2018

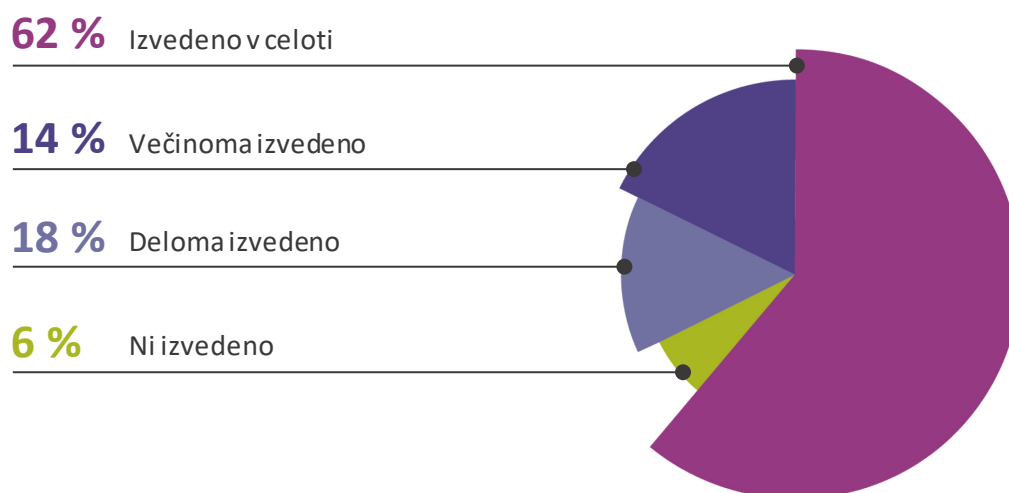
Posebna poročila Sodišča, ki so v glavnem poročila o revizijah smotrnosti, so v 23 jezikih EU dosegljiva na [spletišču Sodišča \(eca.europa.eu\)](http://spletišcu.Sodišča(eca.europa.eu)).

Komisija izvede velik del priporočil Sodišča

Sodišče vsako leto pregleda status izvajanja popravljalnih ukrepov, ki jih je sprejela Komisija v zvezi z njegovimi priporočili. V skladu s svojo strategijo za obdobje 2018–2020 bo spremljalo izvajanje vseh priporočil iz revizij smotrnosti, ki jih je tri leta prej dalo Komisiji.

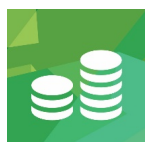
Letos je bilo analizirano izvajanje 184 priporočil, ki jih je Sodišče dalo v 25 posebnih poročilih, objavljenih leta 2015. Komisija je v celoti ali večinoma izvedla 76 % priporočil. Sodišče je ugotovilo, da 11 priporočil sploh ni bilo izvedenih (glej [sliko 7](#)).

Slika 7 – Tri četrtine priporočil Sodišča, objavljenih leta 2015, so bile izvedene v celoti ali večinoma

Želite izvedeti več? Vse informacije o glavnih ugotovitvah v zvezi s smotrnostjo proračuna EU so v poglavju 3 [letnega poročila Sodišča za leto 2018](#).

Podrobneje o prihodkih in področjih porabe

Prihodki

159,3 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

Revizija Sodišča je zajela prihodke proračuna EU, s katerimi se financira poraba EU. Sodišče je preučilo nekatere ključne sisteme kontrole za upravljanje lastnih sredstev in vzorec prihodkovnih transakcij.

Prispevki držav članic iz naslova njihovega bruto nacionalnega prihodka so leta 2018 znašali 66 % skupnih prihodkov EU, iz naslova davka na dodano vrednost pa 11 %. Ti prispevki se izračunajo na podlagi makroekonomskih statističnih podatkov in ocen, ki jih zagotovijo države članice.

Tradicionalna lastna sredstva, v glavnem carinske dajatve na uvoz, ki jih v imenu EU pobirajo upravni organi držav članic, so predstavljala naslednjih 13 % prihodkov EU. Preostalih 10 % prihodkov EU je izviralo iz drugih virov (npr. prispevki in povračila na podlagi sporazumov in programov EU, zamudne obresti in globe ter drugi prihodki).

Kaj je Sodišče ugotovilo

Revidirani znesek	Ali so bile ugotovljene pomembne napake?
159,3 milijarde EUR	Ne, v letih 2018 in 2017 v prihodkih ni bilo pomembnih napak.

Preventivni in popravljalni ukrepi

Sistemi, ki so povezani s prihodki in jih je Sodišče preučilo, so bili na splošno uspešni, ključne notranje kontrole tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih je Sodišče ocenilo pri Komisiji in v nekaterih državah članicah, pa so bile delno uspešne.

Sodišče je ugotovilo, da načrt inšpekcijskih pregledov Komisije ni bil dovolj podkrepjen s strukturirano in dokumentirano oceno tveganja. To je vplivalo na to, kako Komisija preverja izkaze tradicionalnih lastnih sredstev držav članic. Sodišče je odkrilo slabosti tudi pri upravljanju carinskih dajatev v državah članicah, zlasti v zvezi z zbiranjem izkazov tradicionalnih lastnih sredstev, zamudami pri izvajanju izterjave carinskih dolgov in poznim evidentiranjem teh dolgov v računovodskem sistemu.

Poleg tega je ugotovilo, da je Komisija v svojem letnem poročilu o dejavnostih že tretje leto zapored izrekla pridržek v zvezi s točnostjo vrednosti zbranih tradicionalnih lastnih sredstev. To je bilo zato, ker so nekateri uvozniki utajili carinske dajatve za tekstilne izdelke in obutev.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- izvaja bolj strukturirane in dokumentirane ocene tveganja za načrtovanje svojih inšpekcijskih pregledov v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi, vključno z analizo ravni tveganja za vsako državo članico in tveganj v zvezi s pripravo računov o carinskih dajatvah,
- poveča obseg svojih mesečnih in četrtnih pregledov izkazov tradicionalnih lastnih sredstev z izvajanjem bolj poglobljene analize neobičajnih sprememb, da bi zagotovila hiter odziv na potencialne nepravilnosti.

*Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji prihodkov EU so v poglavju 4 **letnega poročila Sodišča za leto 2018**.*

Konkurenčnost za rast in delovna mesta

Skupaj: 21,4 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

Programi porabe na tem področju imajo pomembno vlogo pri spodbujanju rasti in ustvarjanju delovnih mest v EU. Sedmi okvirni program (7. OP) in program Obzorje 2020 za raziskave in inovacije ter program Erasmus+ za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport pomenijo večino odhodkov. Iz drugih programov se zagotavljajo sredstva za vesoljski program Galileo (evropski globalni satelitski navigacijski sistem), Instrument za povezovanje Evrope in mednarodni termonuklearni reaktor.

Za leto 2018 so bili na tem področju revidirani odhodki v višini 17,9 milijarde EUR. Večina teh sredstev, ki jih je neposredno upravljala Komisija, je bila v obliki nepovratnih sredstev dodeljena javnim ali zasebnim upravičencem, ki so sodelovali v projektih. Programi za raziskave in inovacije so pomenili 45 % porabe, ki jo je Sodišče revidiralo v letu 2018.

Kaj je Sodišče ugotovilo

Revidirani znesek	Ali so bile ugotovljene pomembne napake?	Ocenjena najverjetnejša stopnja napake
17,9 milijarde EUR	da	2,0 % (2017: 4,2 %)

Leta 2018 je na 54 (42 %) transakcij od preučenihih 130 vplivala napaka. Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napake 2,0 %. Številka je nižja kot leta 2017, toda še vedno šteje za pomembno.

Preventivni in popravljalni ukrepi

Tako kot v prejšnjih letih je glavno tveganje za pravilnost transakcij to, da upravičenci prijavijo neupravičene stroške, ki niso bili odkriti niti popravljeni, preden jih je Komisija povrnila. Sodišče je ugotovilo, da se je večina napak nanašala na neupravičene stroške (npr. potne stroške in stroške za opremo, ki niso bili povezani s projektom), stroške dela, ki niso nastali neposredno za projekt, ter stroške velike raziskovalne infrastrukture, ki so jih upravičenci nepravilno prijavili.

Primer – več napak v zahtevku za povračilo

Manjše zdravstveno podjetje, ki je prvič sodelovalo pri projektu EU, je prijavilo stroške dela, stroške po podpogodbah in druge stroške v višini 1,1 milijona EUR. Sodišče je pri veliki večini postavk, ki jih je preučilo, odkrilo napake. Upravičenec predvsem ni uporabljal metode za izračun stroškov dela v skladu s pravili za program Obzorje 2020.

Komisija je uporabila popravljalne ukrepe, ki so neposredno vplivali na štiri od 130 preučenih transakcij. Brez teh ukrepov bi bila ocenjena stopnja napake, ki jo je izračunalo Sodišče, za to poglavje za 0,1 odstotne točke višja.

Poleg tega je bilo na voljo dovolj informacij, da bi bilo še v osmih drugih primerih mogoče preprečiti ali odkriti in popraviti napake, ki jih je Sodišče odkrilo in količinsko opredelilo. Če bi se te informacije uporabile za popravo napak, bi bila ocenjena skupna stopnja napake za porabo na področju Konkurenčnost za rast in delovna mesta za 0,3 odstotne točke nižja in tako pod pragom pomembnosti.

Obzorje 2020 in Erasmus+

Sodišče je že poročalo, da so pravila za financiranje za program Obzorje 2020 enostavnejša kot za sedmi okvirni program, ki je njegov predhodnik. Poleg tega lahko upravičenci v okviru programa Obzorje 2020 prijavijo usredstvene in operativne stroške za veliko raziskovalno infrastrukturo, če ti izpolnjujejo nekatere pogoje in če je Komisija upravičencem dala pozitivno predhodno oceno v zvezi z metodologijo za izračun stroškov. Toda pri letošnji reviziji se je pokazalo, da je predhodna ocena le malo vplivala na preprečevanje napak.

Pri programu Obzorje 2020 je Sodišče pregledalo tudi revizije, ki jih je opravila Komisija in ki so jih opravili zunanji revizorji po pogodbi. V nekaterih spisih, ki jih je pregledalo, je odkrilo nedoslednosti v zvezi s pristopom k vzorčenju ter slabosti v dokumentaciji in poročanju o revizijskih ugotovitvah ter tudi v kakovosti revizijskih postopkov. Ugotovilo je tudi metodološko slabost v zvezi z izračunom stopnje napake: čeprav se z naknadnimi revizijami redko doseže njihov namen, tj. čim večja pokritost sprejetih stroškov, se stopnja napake sistematično izračunava na podlagi vseh sprejetih stroškov in ne dejansko revidiranega zneska. Zaradi tega je stopnja napake prenizko navedena.

Pri programu Erasmus+ je Sodišče tako kot lani ugotovilo, da je Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) izrekla pridržek v zvezi z uspešnostjo notranjih kontrol za upravljanje nepovratnih sredstev. Poleg tega se je pri revizijah projektov v okviru programa Erasmus+, ki jih je opravilo Sodišče, pokazalo, da nekatera nacionalna pravila niso bila povsem usklajena z načeli, ki jih uporablja EU, zlasti glede najvišjih zneskov, ki se lahko izplačajo, in ureditev financiranja.

Poročanje Komisije o zakonitosti in pravilnosti

V letnih poročilih o dejavnostih Generalnega direktorata za raziskave in inovacije (GD za raziskave in inovacije), EACEA in Izvajalske agencije za mala in srednja podjetja (EASME) za leto 2018 je poštena ocena njihovega finančnega poslovanja in pravilnosti transakcij, povezanih z zaključnim računom. Zagotovljene informacije v glavnem potrjujejo opažanja in zaključke Sodišča.

Ocena smotrnosti

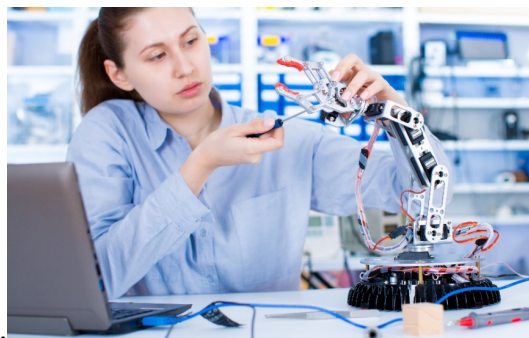
Sodišče je ocenilo poročanje Komisije o smotrnosti vzorca 50 projektov na področju raziskav in inovacij. Glede na poročila o napredku so bili pri večini projektov doseženi pričakovani izložki in

rezultati. Toda v nekaterih primerih je bil sporočeni napredek le delno v skladu z dogovorjenimi cilji ali pa so bili sporočeni stroški nesorazmerni z doseženim napredkom. Poleg tega izložki in rezultati projektov v nekaterih primerih niso bili razširjeni, kot je bilo predvideno.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- uspešneje obvešča MSP o pravilih za financiranje, ki se uporabljajo, in izvede bolj ciljno usmerjene preglede zahtevkov za povračilo stroškov, ki jih predložijo MSP; za naslednji okvirni program za raziskave dodatno poenostavi pravila za prijavo stroškov dela in stroškov velike raziskovalne infrastrukture,
- za program Obzorje 2020 sprejme ukrepe za obravnavanje opažanj, ki so bila ugotovljena pri naknadnih revizijah in se nanašajo na doslednost pri vzorčenju, dokumentacijo in poročanje o revizijskih ugotovitvah ter kakovost revizijskih postopkov, ter
- nemudoma obravnava ugotovitve Službe Komisije za notranjo revizijo, ki se nanašajo na:
 - (i) sisteme notranje kontrole EACEA za postopke upravljanja nepovratnih sredstev v okviru programa Erasmus+,
 - (ii) spremljanje izpolnjevanja pogodbenih obveznosti in zahtev glede poročanja v zvezi z razširjanjem in izkoriščanjem rezultatov projektov raziskav in inovacij.

*Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji odhodkov EU za področje Konkurenčnost za rast in delovna mesta so v poglavju 5 **letnega poročila Sodišča za leto 2018**.*

Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

Skupaj: 54,5 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

Poraba v okviru tega področja je osredotočena na zmanjševanje razvojnih razlik med državami članicami in regijami EU ter krepitev konkurenčnosti. Ti cilji se uresničujejo predvsem v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Kohezijskega sklada in Evropskega socialnega sklada (ESS), ki vključujejo sofinanciranje večletnih operativnih programov, v okviru katerih se financirajo projekti.

Upravljanje odhodkov si delijo Komisija in države članice. Pri Komisiji je za izvajanje ESRR in Kohezijskega sklada odgovoren Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko (GD za regionalno in mestno politiko), za izvajanje ESS pa Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje).

Leta 2018 so odhodki, ki jih je Sodišče na tem področju revidiralo, znašali 23,6 milijarde EUR in so bili bistveno višji kot leta 2017 (8,0 milijarde EUR).

Sodišče preuči plačila, ko so odhodki že nastali, bili evidentirani in sprejeti. Skladno s tem pristopom je revidirani znesek za letno poročilo za leto 2018 zajemal tudi odhodke iz prejšnjih let v vrednosti 16,5 milijarde EUR, ki jih je Komisija sprejela in potrdila leta 2018. Plačila, izvršena leta 2018, ki so znašala 47,4 milijarde EUR in so se nanašala na odhodke, ki jih Komisija še ni sprejela, niso bila del revidirane populacije Sodišča.

Kaj je Sodišče ugotovilo

Revidirani znesek	Ali so bile ugotovljene pomembne napake?	Ocenjena najverjetnejša stopnja napake
23,6 milijarde EUR	da	5,0 % (2017: 3,0 %)

Preventivni in popravljalni ukrepi

Sodišče je leta 2018 izbralo statistično reprezentativen vzorec 220 transakcij, ki so jih že revidirali revizijski organi držav članic. V teh 220 transakcijah je odkrilo in količinsko opredelilo 36 napak. Organi upravljanja in revizijski organi držav članic teh napak niso odkrili. Sodišče ob upoštevanju 60 napak, ki so jih odkrili revizijski organi, in finančnih popravkov, ki jo jih uporabili organi, pristojni za programe (v skupni višini 314 milijonov EUR za programski obdobji 2007–2013 in 2014–2020 skupaj), ocenjuje, da stopnja napake znaša 5,0 %.

Število odkritih napak in njihov učinek kažeta, da še naprej obstajajo slabosti v zvezi s pravilnostjo odhodkov, ki jih prigrasijo organi upravljanja. K ocenjeni stopnji napake, ki jo je izračunalo Sodišče, so največ prispevali neupravičeni odhodki in projekti, sledila pa sta jim kršitev pravil notranjega trga (na primer v zvezi z javnim naročanjem in državno pomočjo) in neobstoje bistvenih dokazil. Nekatere od teh napak so bile posledica kompleksnih nacionalnih pravil, ki presegajo zahteve zakonodaje EU (glej okvir v nadaljevanju).

Primer: kompleksni nacionalni pogoji za upravičenost

Sodišče je ugotovilo, da so pravila za upravičenost za operativni program na Poljskem vključevala pogoj, ki prepoveduje uporabo nepovratnih sredstev EU, če nek drug subjekt opravlja enako vrsto poslovne dejavnosti v istih prostorih. Ta zahteva, ki presega zahteve iz uredb EU, je navedena tudi v sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev. Ker je nek upravičenec, odvetnik, svojo dejavnost opravljal v istih prostorih kot neka druga odvetniška družba, projekt ni bil upravičen do sofinanciranja.

Ocena dela revizijskih organov

Revizijski organi se ustanovijo za nadzor uporabe sredstev EU. Njihovo delo je eden bistvenih delov okvira zagotovil in kontrol na področju kohezije. Sodišče je letos ocenilo delo 15 od 126 revizijskih organov v 14 državah članicah v zvezi s 15 svežnji zagotovil za obdobje 2014–2020 in devetimi svežnji zaključitev za obdobje 2007–2013.

Podobno kot v prejšnjem letu so bile pri pregledu dela revizijskih organov odkrite pomanjkljivosti v zvezi z obsegom, kakovostjo in/ali dokumentiranjem njihovega dela ter reprezentativnostjo njihovih vzorcev. Vsi revizijski organi v vzorcu Sodišča so poročali o stopnji preostale napake pod 2 %. Komisija je to stopnjo preverila in jo za štiri od 15 svežnjev zaključitev za obdobje 2014–2020, vključenih v vzorec Sodišča, popravila nad 2 %.

Ker je Sodišče odkrilo dodatne napake, je bila stopnja, ki jo je na novo izračunalo, za dodatne štiri od 15 svežnjev zagotovil za obdobje 2014–2020 ter za enega od devetih svežnjev zaključitev za obdobje 2007–2013 višja od 2 %.

Delo Komisije v zvezi z zagotovitimi in njeno poročanje o stopnji preostale napake v njenih letnih poročilih o dejavnostih

Letna poročila o dejavnostih so ključna orodja Komisije za poročanje o tem, ali ima razumno zagotovilo, da vzpostavljene kontrolni postopki zagotavljajo pravilnost odhodkov.

Sodišče je lani poudarilo, da zahteve za poročanje v letnih poročilih o dejavnostih še niso dovolj prilagojene okviru kontrol in zagotovil za obdobje 2014–2020. Komisija si je odtlej prizadevala izboljšati svoje ureditve za poročanje o pravilnosti. V svojih letnih poročilih o dejavnostih za leto 2018 je posodobila svoj ključni kazalnik smotrnosti v zvezi s pravilnostjo in poročala, da je stopnja preostale napake za obračunsko leto 2016/2017 za oba generalna direktorata pod 2 %.

Vendar pa je Sodišče odkrilo zadeve, ki vplivajo na zanesljivost teh podatkov. Zaradi tega je poročalo, da te stopnje še niso dokončne, ko jih objavi Komisija, in da lahko štejejo le za najnižje stopnje napake.

Komisija v svojem letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU ocenjuje, da znesek, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, za relevantne odhodke v letu 2018 na področju Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija znaša 1,7 %. Vendar pa ta podatek vsebujejo odhodke, za katere še ni bil opravljen celoten cikel kontrol. To se bo zgodilo šele od leta 2020.

Sodišče je odkrilo tudi več zadev, ki bi lahko vplivale na zaključitev operativnih programov iz programskega obdobja 2014–2020 s končno stopnjo preostale napake pod 2 %.

Delo Sodišča v zvezi z različnimi elementi revizije kaže, da se na stopnje napake za področje Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija, predstavljene v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU ter letnem poročilu o dejavnostih za leto 2018, trenutno še ni mogoče opirati.

Ocena smotrnosti

Sodišče je leta 2018 preučilo, ali so države članice v svojih operativnih programih določile kazalnike izlozkov in rezultatov, ki so relevantni za njihove cilje, in ali so cilji glede izlozkov in rezultatov, določeni za projekt, ustrezali ciljem operativnega programa. Preučilo je tudi, ali so države članice vzpostavile zbirko podatkov z informacijami o smotrnosti na ravni projektov in koliko so revizijski organi preverili zanesljivost teh informacij.

Čeprav so države članice vzpostavile sisteme spremljanja za evidentiranje informacij o smotrnosti, je Sodišče odkrilo več primerov, v katerih organi niso določili kazalnikov rezultatov ali izlozkov na ravni projektov, ter nekaj primerov, v katerih kazalniki ali ciljne vrednosti, s katerimi bi se merila smotrnost projektov, sploh niso bili določeni. Poleg tega je Sodišče odkrilo, da pri zaključenih projektih cilji v zvezi s smotrnostjo niso bili vedno v celoti doseženi.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče je poudarilo, da se štiri od njegovih lanskoletnih priporočil nanašajo na zadeve, ki jih je spet odkrilo, zato jih ni ponovilo. Poleg tega je odkrilo nove zadeve in Komisiji priporoča, naj:

- zagotovi, da revizijski organ ali revizor, ki ga izbere skupina EIB, izvaja redne preglede na podlagi reprezentativnega vzorca izplačil končnim prejemnikom na ravni finančnih posrednikov,
- razvije in izvede ustrezne kontrolne ukrepe za preprečitev možnosti pomembnih nepravilnih odhodkov ob zaključitvi, če se izkaže, da redni pregledi niso bili zadostni,
- sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da je v kontrolne sezname, ki jih uporabljajo organi upravljanja in revizijski organi, vključeno preverjanje skladnosti s členom 132 uredbe o skupnih določbah, v katerem je navedeno, da morajo upravičenci prejeti celoten dolgovan znesek upravičenih odhodkov najkasneje 90 dni po predložitvi zadevnega zahtevka za plačilo,
- odpravi slabosti, ugotovljene ob zaključku, in zagotovi, da noben program ne bo zaključen s pomembno ravnijo nepravilnih odhodkov.

Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji odhodkov EU za področje Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija so v poglavju 6 **letnega poročila Sodišča za leto 2018**.

Naravni viri

Skupaj: 58,0 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

To področje porabe zajema porabo za skupno kmetijsko politiko (SKP), skupno ribiško politiko in del porabe EU za okoljske in podnebne ukrepe.

SKP predstavlja 98 % porabe na področju Naravni viri. Njeni trije splošni cilji, ki so določeni v zakonodaji EU, so:

- trajnostna proizvodnja hrane s poudarkom na kmetijskih dohodkih, kmetijski produktivnosti in stabilnosti cen,
- trajnostno upravljanje naravnih virov in ukrepanje na področju podnebnih sprememb, s poudarkom na emisijah toplogrednih plinov, biotski raznovrstnosti, prsti in vodah,
- uravnotežen teritorialni razvoj.

Komisija, zlasti Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja (GD za kmetijstvo in razvoj podeželja), si upravljanje SKP deli s plačilnimi agencijami v državah članicah. Poraba za SKP se deli na tri širše kategorije:

- neposredna plačila kmetom, ki se v celoti financirajo iz proračuna EU,
- kmetijski tržni ukrepi, ki se prav tako v celoti financirajo iz proračuna EU, razen nekaterih ukrepov, ki jih sofinancirajo države članice, kot so promocijski ukrepi in shema šolskega sadja, zelenjave in mleka,
- programi držav članic za razvoj podeželja, ki se sofinancirajo iz proračuna EU.

Za leto 2018 so bili na tem področju revidirani odhodki v višini 58,1 milijarde EUR.

Kaj je Sodišče ugotovilo

Revidirani znesek	Ali so bile ugotovljene pomembne napake?	Ocenjena najverjetnejša stopnja napake
58,1 milijarde EUR	da	2,4 % (2017: 2,4 %)

Neposredna plačila kot celota so bila brez pomembnih napak

Neposredna plačila kmetom se izvršujejo zlasti na podlagi površine kmetijskih zemljišč, ki jih prijavijo kmetje. Ta plačila predstavljajo 72 % porabe v okviru razdelka večletnega finančnega okvira Naravni viri.

Glavno orodje upravljanja za neposredna plačila je integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS), ki vključuje identifikacijski sistem za zemljišča (LPIS). S pomočjo sistema IAKS se je znižala stopnja napake pri neposrednih plačilih, k temu pa je zelo pomembno prispeval tudi sistem LPIS.

Sodišče je preverilo 95 neposrednih plačil in ugotovilo, da jih je bilo 77 brez napak. Ugotavlja, da so bila neposredna plačila kot celota brez pomembnih napak.

Razvoj podeželja, tržni ukrepi, ribištvo, okoljski in podnebni ukrepi

Kompleksni pogoji za upravičenost povečujejo tveganje napake na teh področjih porabe. Sodišče je preverilo 156 plačil in ugotovilo, da jih je 40 vsebovalo napake. Glavni viri napak so bili:

- neupravičeni upravičenci, dejavnosti ali stroški (glej primer),
- predložitev netočnih informacij o površinah ali številu živali,
- neupoštevanje pravil javnega naročanja ali pravil za dodelitev nepovratnih sredstev,
- administrativne napake.

Primer: upravičenec ni izpolnjeval pravil za upravičenost, ki veljajo za naložbe v kmetije

Sodišče je preučilo primer, v katerem je upravičenec skupaj z drugimi družinskimi člani vložil skupno vlogo za podporo za izgradnjo svinjaka z zmogljivostjo do 600 svinj. Vsak od skupnih upravičencev je zaprosil za najvišjo možno stopnjo podpore, ki je znašala približno 215 000 EUR. Ker je bil ukrep namenjen podpori razvoju malih in srednjih kmetij, je bilo v pogojih za upravičenost določeno, da ekonomska velikost kmetijskega gospodarstva vlagatelja ne sme presežati 250 000 EUR, njegova površina pa ne sme biti večja od 300 hektarjev. Upravičenci so trdili, da upravljajo neodvisna podjetja. Sodišče je ugotovilo, da so imeli deleže v družinski družbi, ki je delovala na isti lokaciji. Ob upoštevanju upravičenčevega deleža v družinski družbi je njegovo podjetje presegalo zgornjo mejo za ekonomsko velikost.

Preventivni in popravljalni ukrepi

Komisija in organi držav članic so uporabili popravljalne ukrepe, ki so neposredno vplivali na 53 od 251 transakcij, ki jih je Sodišče preučilo. Brez teh ukrepov bi bila ocenjena stopnja napake, ki jo je izračunalo Sodišče, za to poglavje za 0,6 odstotne točke višja. Poleg tega so imeli nacionalni organi v 12 primerih količinsko opredeljenih napak dovolj informacij, da bi napako lahko preprečili ali odkrili in popravili, preden so bili odhodki prijavljeni Komisiji. Če bi nacionalni organi ustrezno uporabili vse informacije, ki so jih imeli na voljo, bi bila ocenjena stopnja napake za 0,6 odstotne točke nižja.

Poročanje Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja o pravilnosti porabe SKP

GD za kmetijstvo in razvoj podeželja uporablja nacionalne kontrolne statistične podatke, ki jih dobi od plačilnih agencij. Za izračun ocene zneska, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, naredi tudi prilagoditve na podlagi rezultatov revizij certifikacijskih organov ter lastnih pregledov in strokovne presoje.

Direktorji vsake od 76 plačilnih agencij GD za kmetijstvo in razvoj podeželja vsako leto predložijo letno izjavo o upravljanju v zvezi z uspešnostjo svojih kontrolnih sistemov ter poročilo o pregledih, ki jih opravi plačilna agencija. Od leta 2015 morajo certifikacijski organi zaradi dodatnega zagotovila vsako leto za vsako plačilno agencijo dati mnenje o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, za katere so države članice zahtevale povračilo.

Pri pregledih, ki jih je opravil GD za kmetijstvo in razvoj podeželja, so bile ugotovljene pomanjkljivosti v delu certifikacijskih organov. Kot je Sodišče lani navedlo, je treba delo certifikacijskih organov še naprej izboljševati, če ga namerava Komisija uporabljati kot primarni vir zagotovila o pravilnosti porabe SKP.

Države članice so na podlagi kontrolnih statističnih podatkov svojih plačilnih agencij za porabo SKP kot celoto poročale o skupni stopnji napake v višini blizu 1 %. Sodišče je pregledalo prilagoditve, ki jih je GD za kmetijstvo in razvoj podeželja uporabil za stopnje napake, ki so jih sporočile države članice. Tako kot v prejšnjih letih je večina prilagoditev, ki jih je izvedel GD za kmetijstvo in razvoj podeželja, temeljila na njegovih preverjanjih sistemov in porabe plačilnih agencij. GD za kmetijstvo in razvoj podeželja večino teh prilagoditev izračuna z uporabo pavšalnih stopenj, ki naj bi odražale pomembnost in obseg slabosti, ki jih je odkril v kontrolnih sistemih.

V letnem poročilu o dejavnostih GD za kmetijstvo in razvoj podeželja znaša ocena zneska, pri katerem obstaja tveganje ob plačilu, približno 2,1 % za porabo SKP kot celoto in približno 1,8 % za neposredna plačila. Komisija te rezultate predstavi tudi v svojem letnem poročilu o upravljanju in smotnosti izvrševanja proračuna EU. Ocena Komisije je v skladu z zaključkom Sodišča, v katerem je navedeno, da je za področje Naravni viri kot celoto stopnja napake pomembna, za neposredna plačila pa ne.

Ocena smotnosti

Sodišče je pregledalo 113 ukrepov za razvoj podeželja, vključenih v vzorec, ki so se izvajali v 18 državah članicah. Ugotovilo je, da so se z večino ukrepov dosegli pričakovani izloški in da so države članice na splošno preverjale razumnost stroškov, vendar so malo uporabljale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Sodišče je preučilo merjenje smotnosti, ki ga izvajajo Komisija in države članice, ter njihovo poročanje prek skupnega okvira spremljanja in ocenjevanja, ki se uporablja v okviru SKP. Osredotočilo se je na njihovo uporabo kazalnikov rezultatov za 113 plačil za razvoj podeželja in 95 neposrednih plačil.

Sodišče je skladno z ugotovitvami svojih prejšnjih revizij za merjenje smotnosti porabe na področju kmetijstva in razvoja podeželja ugotovilo več slabosti v tem, kako so Komisija in

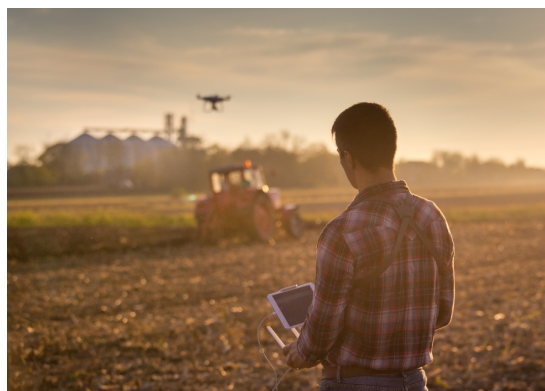
države članice uporabljale kazalnike rezultatov iz skupnega okvira spremljanja in ocenjevanja za merjenje smotrnosti porabe ter poročanje o njej.

Komisija je v predlogu za uvedbo modela izvajanja, ki temelji na smotrnosti, v okviru SKP za obdobje po letu 2020 opredelila skupne kazalnike izločkov, rezultatov in učinka. Sodišče v Mnenju št. 7/2018 o tem predlogu sicer odobrava prehod na model, ki temelji na smotrnosti, vendar je tudi ugotovilo, da ti kazalniki še niso bili povsem razviti, in dalo specifične pripombe v zvezi s predlaganimi kazalniki.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče je v svojem letnem poročilu za leto 2017 Komisiji dalo tri priporočila s ciljnim rokom za izvedbo konec leta 2019. Nanašala so se na ukrepe držav članic za obravnavanje vzrokov napak in kakovost dela certifikacijskih organov. Ta priporočila so relevantna tudi za letošnje ugotovitve in zaključke in Sodišče bo kmalu spremljalo njihovo izvedbo.

Letos Sodišče Komisiji priporoča tudi, naj za obdobje po letu 2020 upošteva slabosti, ki jih je Sodišče odkrilo v sedanjem okviru, s čimer bi se zagotovilo, da se bodo s kazalniki rezultatov ustrezno merili učinki ukrepov ter da bodo ti kazalniki jasno povezani z ustreznimi intervencijami in cilji politike.

Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji odhodkov EU za področje Naravni viri so v poglavju 7 letnega poročila Sodišča za leto 2018.

Varnost in državljanstvo

Skupaj: 3,1 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

To področje porabe zajema različne politike, katerih skupni cilj je okrepiti pojem evropskega državljanstva z oblikovanjem območja svobode, pravice in varnosti brez notranjih meja.

Področje Migracije in varnost se v glavnem izvaja v okviru deljenega upravljanja držav članic in Generalnega direktorata Komisije za migracije in notranje zadeve (GD za migracije in notranje zadeve). Najpomembnejša sklada v okviru tega razdelka sta:

- Sklad za azil, migracije in vključevanje, katerega cilj je prispevati k uspešnemu upravljanju migracijskih tokov ter vzpostaviti skupni pristop EU k azilu in priseljevanju,
- Sklad za notranjo varnost, katerega cilj je doseči visoko raven varnosti v EU.

Sklada sta bila vzpostavljena leta 2014 in sta nadomestila program SOLID (Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov). Obstajala bosta do leta 2020. Leta 2018 sta predstavljala približno polovico (45 %) porabe EU na tem področju.

Nadaljnjih 27 % predstavlja poraba 13 decentraliziranih agencij, ki delujejo na področju izvajanja ključnih prioritet EU na področju migracij in varnosti, pravosodnega sodelovanja in zdravja. Sodišče o agencijah EU poroča ločeno v specifičnih letnih poročilih in letnem povzetku z naslovom Na kratko o reviziji agencij EU.

Revidirani odhodki za leto 2018 na tem področju so znašali 3,0 milijarde EUR.

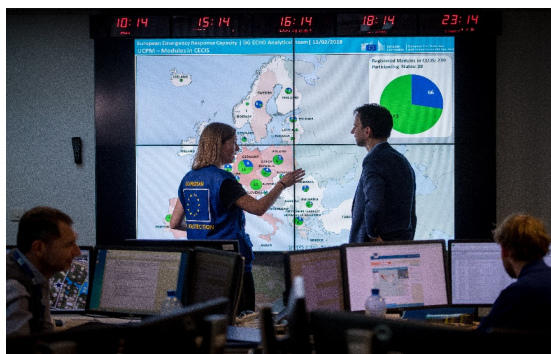
Kaj je Sodišče ugotovilo

Sodišče je leta 2018 pregledalo izbrane sisteme, ki zajemajo glavne politike na tem področju porabe, in preučilo nekaj transakcij. Ugotovilo je, da GD za migracije in notranje zadeve uspešno upravlja razpise za zbiranje predlogov in vloge za nepovratna sredstva. Hkrati so se pri preučitvi Sodišča pokazale pomanjkljivosti pri uporabi pravil javnega naročanja ter nekatere sistemske slabosti pri upravljanju Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost in pri kontrolah programa Hrana in krma, ki jih izvaja Generalni direktorat za zdravje in varnost hrane.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- o zagotovi, da pri administrativnih pregledih zahtevkov za plačila sistematično uporablja dokumentacijo, ki jo je zahtevala od upravičencev do nepovratnih sredstev, da se ustrezno preučita zakonitost in pravilnost postopkov javnega naročanja, ki so jih organizirali ti upravičenci,
- o organom držav članic, pristojnim za nacionalne programe Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost, da navdilo, naj pri administrativnih pregledih zahtevkov upravičencev skladov za plačilo ustrezno preverijo zakonitost in pravilnost postopkov javnega naročanja, ki jih organizirajo ti upravičenci.

*Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji odhodkov EU za področje Varnost in državljanstvo so v poglavju 8 **letnega poročila Sodišča za leto 2018**.*

Evropa v svetu

Skupaj: 9,5 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

To področje porabe obsega odhodke na področjih zunanje politike, spodbujanja vrednot EU, podpore državam kandidatkam in potencialnim kandidatkam za vstop v EU ter razvojne in humanitarne pomoči državam v razvoju in sosednjim državam (vendar ne evropskih razvojnih skladov – glej strani 40 do 42).

Porabo izvršuje neposredno več generalnih direktorats Komisije (s svojega sedeža v Bruslju ali po delegacijah EU v več kot 150 državah prejemnicah) ali posredno države upravičenke in mednarodne organizacije. Pri tem se uporablja širok nabor instrumentov sodelovanja in različnih načinov izvajanja.

Revidirani odhodki za leto 2018 na tem področju so znašali 8,0 milijarde EUR.

Kaj je Sodišče ugotovilo

Sodišče je leta 2018 ugotovilo nekaj primerov neupravičenih odhodkov in neupoštevanja zakonskih in finančnih pravil javnega naročanja, odkrilo pa je tudi primere uspešnih zunanjih kontrol.

Zaradi nesodelovanja mednarodnih organizacij, ki niso predložile bistvenih dokazil, je pri revizijskem delu Sodišča prišlo do velikih zamud. Po mnenju Sodišča to pomeni kršitev njegovih revizijskih pravic v skladu s Pogodbo o delovanju EU.

Letni poročili o dejavnostih in druge ureditve upravljanja

Generalni direktorat za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja je leta 2018 pri zunanjem izvajalcu naročil izvedbo svoje četrte letne študije o stopnji preostale napake. Namen študije o stopnji preostale napake je izmeriti napake, „ki niso bile ugotovljene pri nobeni kontroli za preprečevanje, odkrivanje in popravljanje“. Toda leta 2018 se je stopnja preostale napake za približno 24 % transakcij iz vzorca v celoti opirala na rezultate prejšnjih kontrol, brez vsakršnih dodatnih pregledov. Ta delež se je od leta 2017 skoraj podvojil.

Poleg tega je Sodišče pri pregledu ugotovilo, da bi se stopnja presoje, ki jo imajo revizorji pri ocenjevanju napake za posamezne transakcije, lahko še izboljšala.

Generalni direktorat za evropsko civilno zaščito in evropske operacije humanitarne pomoči si je dodatno prizadeval za izključitev izterjav predhodnih plačil, preklicanih nalogov za izterjavo in natečenih obresti iz izračuna ocenjene stopnje napake. Sodišče je kljub temu ugotovilo, da na zanesljivost zneska za leto 2018, navedenega v letnem poročilu tega generalnega direktorata o dejavnostih, vplivajo neodkrite napake, zaradi česar je popravljalna zmogljivost tega generalnega direktorata previsoko ocenjena.

Ocena smotrnosti

Sodišče je poleg preverjanja pravilnosti ocenilo tudi vidike smotrnosti za 15 zaključenih projektov. Kazalniki smotrnosti so bili pri vseh preučenih projektih razen enim jasni in relevantni. Logični okvirji so bili dobro strukturirani, cilji v zvezi z izložki pa realistični in dosegljivi.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- sprejme vse potrebne ukrepe za okrepitev obveznosti, da mednarodne organizacije Sodišču posredujejo vse dokumente ali informacije, ki so potrebni za njegovo delo,
- sprejme ukrepe za prilagoditev metodologije GD za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja tako, da bodo odločitve, ki v celoti temeljijo na predhodnem revizijskem delu, omejene, ter natančno spremlja njeno izvajanje,
- spremeni način izračuna popravljalne zmogljivosti v letu 2019 tako, da iz izračuna izključi izterjave neporabljenih predhodnih plačil.

Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji odhodkov EU za področje Evropa v svetu so v poglavju 9 letnega poročila Sodišča za leto 2018.

Uprava

Skupaj: 9,9 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

Revizija Sodišča je zajemala upravne odhodke institucij in nekaterih drugih organov EU: Evropskega parlamenta, Evropskega sveta in Sveta Evropske unije, Komisije, Sodišča Evropske unije in Evropskega računskega sodišča, Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, Odbora regij, Evropskega varuha človekovih pravic, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in Evropske službe za zunanje delovanje.

Skupni upravni odhodki institucij in organov EU so leta 2018 znašali 9,9 milijarde EUR. Ta znesek je vključeval odhodke za človeške vire (približno 60 % skupnega zneska) ter odhodke za stavbe, opremo, energijo, komunikacije in IT.

Sodišče o rezultatih svojih revizij agencij in drugih decentraliziranih organov EU ter Evropskih šol poroča ločeno v specifičnih letnih poročilih. Objavi tudi konsolidiran povzetek teh rezultatov.

Računovodske izkaze Sodišča revidira zunanja revizijska družba. Revizijsko mnenje in poročilo se objavita v Uradnem listu Evropske unije in na spletišču Sodišča.

Revidirani odhodki za leto 2018 na tem področju so znašali 9,9 milijarde EUR.

Kaj je Sodišče ugotovilo

Revidirani znesek	Ali so bile ugotovljene pomembne napake?
9,9 milijarde EUR	Ne, v letih 2018 in 2017 v prihodkih ni bilo pomembnih napak.

Sodišče je leta 2018 preučilo 45 transakcij na tem področju proračuna. Tako kot prejšnja leta je ocenjena stopnja napake pod pragom pomembnosti. Vendar pa je Sodišče letos odkrilo več slabosti v notranjih kontrolah pri Komisiji in v njenem upravljanju družinskih dodatkov, ki se izplačajo uslužbencem.

Postopki javnega naročanja za izboljšanje varnosti ljudi in prostorov

Institucije EU so v odziv na val terorističnih napadov v zadnjih letih sprejele ukrepe za nujno okrepitev zaščite svojih uslužbencev in prostorov. Sodišče je preučilo 13 postopkov javnega naročanja v zvezi s temi ukrepi, ki so jih institucije organizirale med letoma 2015 in 2018. Pri tem se je osredotočilo predvsem na opredelitev potreb, vrsto uporabljenega postopka javnega naročanja, izvajanje postopka in izbor pogodbenikov. Ugotovilo je slabosti, ki so bile običajno povezane z nujnostjo oddaje naročil, v postopkih, ki sta jih organizirala Parlament in Komisija.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- o izboljša svoje sisteme za upravljanje zakonsko določenih družinskih dodatkov. Pogosteje naj ponovno oceni osebne razmere uslužbencev in okrepi svoje preglede izjav o dodatkih, prejetih iz drugih virov.

Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji odhodkov EU za področje Uprava so v poglavju 10 *letnega poročila Sodišča za leto 2018*.

Evropski razvojni skladi

Skupaj: 4,1 milijarde EUR

Kaj je Sodišče revidiralo

Evropski razvojni skladi (ERS) so glavni instrument, s katerim EU zagotavlja pomoč za razvojno sodelovanje. Cilj porabe v okviru evropskih razvojnih skladov in instrumentov sodelovanja je odprava revščine ter spodbujanje trajnostnega razvoja in vključitve afriških, karibskih in pacifiških držav (držav AKP) ter čezmorski držav in ozemelj (držav ČDO) v svetovno gospodarstvo.

Revidirani odhodki za leto 2018 na tem področju so znašali 3,7 milijarde EUR. Ti odhodki se nanašajo na 8., 9., 10. in 11. ERS.

Kaj je Sodišče ugotovilo

Zaključni račun za leto 2018 pošteno predstavlja finančno stanje ERS, rezultate njihovega poslovanja, njihov denarni tok in spremembe čistih sredstev.

Sodišče je tudi ugotovilo, da v prihodkih ERS ni bilo pomembnih napak.

Revidirani znesek	Ali so bile ugotovljene pomembne napake?	Ocenjena najverjetnejša stopnja napake
3,7 milijarde EUR	da	5,2 % (2017: 4,5 %)

Sodišče je leta 2018 preučilo reprezentativen vzorec 125 transakcij, izbran iz širokega razpona plačil v okviru ERS. Ker je bil del teh odhodkov zajet v študijo o stopnji preostale napake, ki jo je opravil Generalni direktorat za mednarodno sodelovanje in razvoj (GD za mednarodno sodelovanje in razvoj), je Sodišče v svoj vzorec vključilo prilagojene rezultate te študije za nadaljnjih 14 transakcij. Sodišče na podlagi 39 napak, ki jih je količinsko opredelilo, in prilagojenih rezultatov študije o stopnji preostale napake iz leta 2018 ocenjuje, da stopnja napake znaša 5,2 %.

Sodišče je ugotovilo, da se je večina napak nanašala na neupoštevanje pravil javnega naročanja, odhodke, ki bodisi niso nastali ali pa so bili neupravičeni, režijske stroške, ki so bili prijavljeni kot neposredni stroški, in neobstoj dokazil.

Za nekaj transakcij, ki so jih izvršile mednarodne organizacije, te niso posredovale bistvenih dokazil v razumnem časovnem okviru. To je negativno vplivalo na načrtovanje in izvedbo revizijskega dela Sodišča ter je v nasprotju s Pogodbo o delovanju EU, v kateri je določena pravica Sodišča, da se mu posredujejo zahtevane informacije.

Primer: napaka pri javnem naročanju

Komisija je sklenila sporazum o prispevku z mednarodno organizacijo za podporo upravljanju javnih financ na Jamajki. Skupna pogodbeno vrednost in prispevek EU sta znašala 5 milijonov EUR. Mednarodna organizacija je pri javnem naročanju zalog (193 700 EUR) za projekt kot upravičene dobavitelje upoštevala le dobavitelje iz svojih držav članic. Tako je bilo izključenih več držav, med drugim nekatere države članice EU, ki bi morale biti upravičene do sodelovanja pri razpisih za projekte, ki se financirajo v okviru ERS.

Preventivni in popravljalni ukrepi

Za več transakcij, v katerih so bile količinsko opredeljive napake, je imela Komisija na voljo dovolj informacij, da bi lahko preprečila ali odkrila in popravila napake. Če bi Komisija ustrezno uporabila vse informacije, ki jih je imela na voljo, bi bila ocenjena stopnja napake za odhodke v okviru ERS nižja za 1,3 odstotne točke.

Poročanje Generalnega direktorata za mednarodno sodelovanje in razvoj o skladnosti

Sodišče je pregledalo delo izvajalca študije o stopnji preostale napake. V študiji je bilo že tretje leto zapored ocenjeno, da je stopnja preostale napake pod 2-odstotnim pragom pomembnosti, ki ga je določila Komisija. Študija o stopnji preostale napake ne pomeni dajanja zagotovila ali revizije. Sodišče je tako kot v prejšnjih letih odkrilo omejitve, kot so majhno število pregledov na kraju samem, nepopolni pregledi postopkov javnega naročanja in razpisov za zbiranje predlogov ter ocena napak. Vse te omejitve so prispevale k nižji stopnji preostale napake, ki ne odraža dejanskega stanja.

GD za mednarodno sodelovanje in razvoj je v svojem letnem poročilu o dejavnostih za leto 2018 izreklo dva pridržka: enega v zvezi z nepovratnimi sredstvi in drugega v zvezi s programi, ki jih upravlja Komisija Afriške unije. Prvi pridržek se nanaša samo na nepovratna sredstva, ki jih upravlja GD za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja v imenu GD za mednarodno sodelovanje in razvoj, saj se je obseg pridržka od leta 2016 postopno krčil. Glede na omejitve študije o stopnji preostale napake v letu 2018 in v prejšnjih letih ozek obseg prvega pridržka ni dovolj utemeljen. Ker je študija o stopnji preostale napake eden ključnih elementov ocene tveganja GD za mednarodno sodelovanje in razvoj, mora biti podprta z dovolj natančnimi navodili, da se zagotovi zanesljiva osnova za pridržek.

GD za mednarodno sodelovanje in razvoj je ocenil, da skupni znesek, pri katerem obstaja tveganje ob zaključku, znaša 49,8 milijona EUR. Glede na študijo o stopnji preostale napake je ta ocena za 29 % nižja kot prejšnje leto. Sodišče na podlagi opažanj v zvezi s študijo o stopnji preostale napake meni, da bi moral biti znesek, pri katerem obstaja tveganje, višji.

Ocena smotrnosti

Poleg preverjanja pravilnosti so pregledi na kraju samem Sodišču omogočili podajo opažanj v zvezi z vidiki smotrnosti poslovanja za izbrane transakcije. Sodišče je odkrilo primere, v katerih se izdelki ali naprave, kupljeni za ukrepe, financirane iz ERS, niso uporabljali, kot je bilo načrtovano. Zaradi teh primerov sta bili ogroženi uspešnost in učinkovitost ukrepov EU.

Primer: ogrožena trajnost projekta

Komisija je odobrila naročilo za izgradnjo obrata za razsoljevanje morske vode v Džibutiju. Med kontrolo na kraju samem je Sodišče ugotovilo, da se je območje, ki je bilo prvotno rezervirano za projekt, občutno zmanjšalo ter da sta se namesto tega v neposredni bližini obrata za razsoljevanje morske vode gradila novo пристanišče in vojaško oporišče. Gradbena dela ter poznejše delovanje пристanišča in vojaškega oporišča bi lahko vplivali na morske tokove, kakovost vode in lokacijo ventilov za dovod vode. Vsi ti dejavniki bi lahko imeli bistven učinek na sposobnost preživetja obrata za razsoljevanje morske vode, kar bi lahko ogrožalo njegovo dolgoročno trajnost.

Kaj Sodišče priporoča

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- sprejme ukrepe za okrepitev obveznosti, da mednarodne organizacije Sodišču na njegovo zahtevo posredujejo vse dokumente ali informacije, ki so potrebni za njegovo delo,
- izboljša metodologijo in priročnik za študijo o stopnji preostale napake, tako da bosta zagotavljala izčrpnije smernice za zadeve, ki jih je Sodišče opredelilo v tem poročilu, in tako zagotovi ustrezno podporo za oceno tveganja GD za mednarodno sodelovanje in razvoj za pridržke.

Želite izvedeti več? Vse informacije o reviziji evropskih razvojnih skladov so v **letnem poročilu** o dejavnostih, financiranih iz 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada, za leto 2018.

Ozadje

Evropsko računsko sodišče in njegovo delo

Evropsko računsko sodišče je neodvisni zunanji revizor Evropske unije. Sedež ima v Luxembourg, zaposluje pa približno 900 strokovnih in administrativno-tehničnih uslužbencev vseh narodnosti EU.

Naloga Sodišča je prispevati k izboljševanju uprave in finančnega poslovanja EU, spodbujati odgovornost in preglednost ter delovati kot neodvisni varuh finančnih interesov državljanov EU.

Revizijska poročila in mnenja Sodišča so bistven člen v verigi odgovornosti v EU. Z njimi se zahteva odgovornost od tistih, ki so pristojni za izvajanje politik in programov EU: Komisije, drugih institucij in organov EU ter upravnih organov v državah članicah.

Sodišče opozarja na tveganja, daje zagotovila, prikazuje pomanjkljivosti in dobre prakse ter snovalcem politike in zakonodajalcem EU ponuja usmeritve za izboljšanje upravljanja politik in programov EU. S svojim delom zagotavlja, da evropski državljani vedo, kako se porablja njihov denar.

Izdelki Sodišča

Sodišče pripravlja:

- o letna poročila, ki večinoma vsebujejo rezultate revizijskega dela za revizije računovodskih izkazov in skladnosti za proračun Evropske unije in evropske razvojne sklade, pa tudi vidikov upravljanja proračuna in smotrnosti poslovanja,
- o posebna poročila, v katerih so predstavljeni rezultati izbranih revizij posameznih politik ali področij porabe ali proračunskih ali upravljavskih zadev,
- o specifična letna poročila za agencije, decentralizirane organe in skupna podjetja EU,
- o mnenja o novi ali posodobljeni zakonodaji, ki pomembno vpliva na finančno poslovanje, ki so pripravljena na zahtevo drugih institucij ali na pobudo Sodišča,
- o objave na podlagi pregledov, ki zagotavljajo opis politik, sistemov, instrumentov ali bolj osredotočenih tem ali informacije o njih.

Sodišče v napovednikih revizij predstavlja tudi informacije o ozadju prihodnjih ali potekajočih revizijskih nalog.

Na kratko o revizijskem pristopu za izjavo o zanesljivosti

Mnenja v izjavi Sodišča o zanesljivosti temeljijo na objektivnih dokazih, pridobljenih z revizijskim preizkušanjem v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja.

Kot je navedeno v strategiji Sodišča za obdobje 2018–2020, si Sodišče prizadeva, da bi uporabljajo pristop potrjevanja za celo izjavo o zanesljivosti, kar pomeni, da bi njegovo revizijsko mnenje temeljilo na izjavi (poslovodstva) Komisije. To velja za delo v zvezi z zanesljivostjo zaključnega računa že od leta 1994 naprej. Kadar so izpolnjeni pogoji ustreznih mednarodnih standardov revidiranja, Sodišče pregleda in ponovno izvede preglede in kontrole, ki so jih opravili tisti, ki so odgovorni za izvrševanje proračuna EU. V celoti upošteva vse popravljalne ukrepe, izvedene na podlagi teh kontrol.

Zanesljivost zaključnega računa

Ali so informacije v zaključnem računu EU popolne in točne?

Generalni direktorati Komisije vsako leto opravijo na sto tisoče knjižb, v katerih so zajete informacije iz številnih različnih virov (tudi iz držav članic). Sodišče preverja, ali računovodski procesi potekajo pravilno in ali so tako dobljeni računovodski podatki v računovodskih izkazih EU popolni ter pravilno evidentirani in predstavljeni. Za revidiranje zanesljivosti zaključnega računa Sodišče uporablja pristop potrjevanja od svojega prvega mnenja, izdanega leta 1994.

- Sodišče oceni računovodski sistem, da se prepriča, da je ta sistem dobra osnova za pripravo zanesljivih podatkov.
- Preveri ključne računovodske postopke, da se prepriča, da pravilno delujejo.
- Izvede analitične preglede računovodskih podatkov, da se prepriča o njihovi usklajeni predstavitvi in smiselnosti.
- Neposredno kontrolira vzorec knjižb, da se prepriča, da z njimi povezane transakcije obstajajo in so točno evidentirane.
- Kontrolira računovodske izkaze, da se prepriča, da pošteno predstavljajo finančno stanje.

Pravilnost transakcij

Ali so transakcije, povezane z zaključnim računom EU, ki se nanašajo na prihodke in plačila EU, ki so bila pripoznana kot stroški, skladne s pravili, ki veljajo zanje?

Iz proračuna EU se upravičencem v EU in drugje po svetu izplačujejo milijoni. Večino te porabe upravljajo države članice. Sodišče za pridobitev potrebnih dokazov oceni sisteme za vodenje in kontrolo prihodkov in plačil, ki so bila pripoznana kot stroški (tj. končnih plačil in obračuna predujmov), ter preuči vzorec transakcij.

Kadar so izpolnjeni pogoji ustreznih mednarodnih standardov revidiranja, Sodišče pregleda in ponovno izvede preglede in kontrole, ki so jih opravili tisti, ki so odgovorni za izvrševanje proračuna EU. V celoti upošteva vse popravljalne ukrepe, izvedene na podlagi teh kontrol.

- Sodišče oceni sisteme za prihodke in odhodke, da bi določilo njihovo uspešnost pri preverjanju pravilnosti transakcij.
- Sodišče vzame statistične vzorce transakcij, da dobi osnovo za podrobno preizkušanje, ki ga opravijo revizorji Sodišča. Podrobno preuči transakcije iz vzorcev, tudi v prostorih končnih prejemnikov sredstev (npr. kmetov, raziskovalnih inštitutov, družb, ki na podlagi javnega naročila izvajajo gradnje ali storitve), da pridobi dokaze o tem, da s tem povezani dogodek obstaja, je pravilno evidentiran in skladen s pravili za izvrševanje plačil.
- Napake analizira in razvrsti na količinsko opredeljive in količinsko neopredeljive. Transakcije vsebujejo količinsko opredeljive napake, če na podlagi pravil plačilo ne bi smelo biti odobreno. Količinsko opredeljive napake ekstrapolira, da dobi ocenjeno stopnjo napake za vsa področja, za katera pripravi oceno. Ocenjeno stopnjo napake nato primerja z 2-odstotnim pragom pomembnosti in oceni, ali so napake vseobsegajoče.
- V svojih mnenjih upošteva te ocene in druge ustrezne informacije, kot so letna poročila o dejavnostih in poročila drugih zunanjih revizorjev.
- O vseh ugotovitvah razpravlja z organi v državah članicah in Komisijo, da potrdi točnost podatkov.

Vsi izdelki Sodišča so objavljeni na njegovem [spletišču](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu). Več informacij o revizijskem procesu za pripravo izjave o zanesljivosti je v Prilogi 1.1 k letnemu poročilu Sodišča za leto 2018. Na spletišču Sodišča je tudi [glosar](#) strokovnih izrazov, ki jih Sodišče uporablja v svojih objavah.

AVTORSKE PRAVICE

© Evropska unija, 2019.

Reprodukcija je dovoljena ob navedbi vira.

Za dovoljenje za uporabo ali reprodukcijo naslednjih slik je treba zaprositi neposredno imetnika avtorskih pravic:

str. 25 (zgoraj desno): © Shutterstock/fotografija na temo znanosti,

str. 33 (levo): © Shutterstock/Sushaaa,

str. 33 (desno): © Shutterstock/Budimir Jevtic.

Reprodukcija naslednjih slik je dovoljena ob navedbi imetnika avtorskih pravic, vira in imena fotografa/arhitekta (če je znano):

str. 4: © Evropska unija 2018, vir: Evropsko računsko sodišče,

str. 7: © Evropska unija, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba,

str. 13: © Evropska unija 2019, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: Etienne Ansotte,

str. 14: © Evropska unija 2019, zgradba Europa, arhitekti: Philippe Samyn and Partners Architects & Engineers, Lead and Design Partner, Studio Valle Progettazioni Architects, Buro Happold Engineers,

str. 22: © Evropska unija 2018, vir: Evropski parlament, fotograf: Mathieu Cugnot; zgradba Louise Weiss, arhitekti: Architecture Studio,

str. 25 (zgoraj levo): © Evropska unija 2019, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotografinja: Jennifer Jacquemart,

str. 25 (spodaj): © Evropska unija 2018, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: Lukasz Kobus,

str. 29 (levo): © Evropska unija 2018, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: César Manso Arroyo,

str. 29 (desno): © Evropska unija 2015, fotograf: Nikolay Doychinov,

str. 35 (levo): © Evropska unija 2018, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: Yorgos Karahalidis,

str. 35 (desno): © Evropska unija 2018, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: Ezequiel Scagnetti,

str. 37 (levo): © Evropska unija 2019, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: Christian Jepsen,

str. 37 (desno): © Evropska unija 2010, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: Carlos Juan,

str. 39: © Evropska unija 2019, vir: Evropski parlament, fotograf: Ph. Buissin,

str. 42: © Evropska unija 2018, vir: Evropska komisija/Avdiovizualna služba, fotograf: Pierre Prakash,

str. 43: © Evropska unija 2019, vir: Evropsko računsko sodišče,

str. 46: © Evropska unija, vir: Evropsko računsko sodišče, arhitekta stavb Evropskega računskega sodišča: Jim Clemes (2004 in 2013) in Paul Noël (1988).

Stik z EU

Osebno

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih točk Europe Direct. Naslov najbližje lahko najdete na spletni strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:

- s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
- s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696 ali
- po elektronski pošti s spletne strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Iskanje informacij o EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa: https://europa.eu/european-union/index_sl.

Publikacije EU

Brezplačne in plačljive publikacije EU lahko prenesete s <http://publications.europa.eu/sl/publications> ali jih tam naročite. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližjo informacijsko točko (https://europa.eu/european-union/contact_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1952 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>.

Odpri podatki EU

Do podatkovnih zbirk EU lahko dostopate na portalu odprtih podatkov EU (<http://data.europa.eu/euodp/sl>). Podatke lahko brezplačno prenesete in uporabite tudi v komercialne namene.

Nekaj besed o dokumentu Na kratko o reviziji EU za leto 2018

V dokumentu Na kratko o reviziji EU za leto 2018 je pregled letnih poročil Sodišča o splošnem proračunu EU in evropskih razvojnih skladih za leto 2018, v katerih je predstavljena izjava Sodišča o zanesljivosti zaključnega računa ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Navedene so tudi ključne ugotovitve Sodišča v zvezi s prihodki in glavnimi področji porabe v okviru proračuna EU ter evropskih razvojnih skladov, pa tudi ugotovitve v zvezi z upravljanjem proračuna in finančnim poslovanjem, uporabo informacij o smotrnosti ter spremljanjem izvrševanja prejšnjih priporočil Sodišča.

Celotni besedilni poročil sta na voljo na spletišču Evropskega računskega sodišča www.eca.europa.eu in objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*.

Evropsko računsko sodišče je neodvisni zunanji revizor Evropske unije. Opozarja na tveganja, daje zagotovila, prikazuje pomanjkljivosti in dobre prakse ter oblikovalcem politike in zakonodajalcem EU ponuja usmeritve za izboljšanje upravljanja politik in programov EU. S svojim delom zagotavlja, da evropski državljani vedo, kako se porablja njihov denar.

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Urad za publikacije
Evropske unije